

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

વિશેષ નાગરિક અરજી નંબર ૬૫૮૦/૨૦૧૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ અખિલ કુરેશી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ એ. જે. શાસ્ત્રી

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો	હા.
---	--	-----

	જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	
૨	પત્રકાર રીફર કરવામાં આવે કે નહીં?	હા.
૩	શું માનનીય ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	હા.
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના.

=====

અજય સુરેન્દ્ર પટેલ અરજદાર (ઓ)

વિરુદ્ધ

આવકવેરાના નાયબ કમિશનર પ્રતિવાદી (ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ તરફે શ્રી એસ. એન. સોપારકર, વરિષ્ઠ વકીલ સાથે શ્રી જૈમિન આર. દવે, વકીલ

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ તરફે શ્રી એમ. આર. ભટ્ટ, વરિષ્ઠ વકીલ સાથે શ્રીમતી મૌના એમ. ભટ્ટ, વકીલ

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ તરફે મુંજાલ એમ. ભટ્ટ, વકીલ

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ અખિલ કુરેશી
અને
માનનીય ન્યાયમૂર્તિ એ. જે. શાસ્ત્રી

તારીખ: ૨૩/૨/૨૦૧૭

સિ.એ.વિ. ચુકાદો

(દ્વારા: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ એ. જે. શાસ્ત્રી)

૧ અરજદારે, વર્તમાન અરજી દ્વારા, આવકવેરો અધિનિયમ, ૧૯૬૧ (ટૂંકમાં 'અધિનિયમ') ની કલમ ૧૭ ૯ હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલા ૩૧/૩/૨૦૧૬ ના આદેશની કાયદેસરતા, માન્યતા અને ઔચિત્યને પડકાર્યો છે, જેમાં કંપનીનો કોર્પોરેટ પડદો ઉઠાવી લેવામાં આવે છે અને ડિરેક્ટરોને અધિનિયમની કલમ ૧૭ ૯ ના અર્થમાં ડિફોલ્ટર ગણવામાં આવે છે અને તે આ આદેશ છે જેને વર્તમાન અરજીનો વિષય બનાવવામાં આવ્યો છે.

૨ સંક્ષિપ્ત હકીકતો નીચે મુજબ છે:

૨.૧ હીરક બાયોટેક લિમિટેડ નામની કંપનીની સ્થાપના કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ની જોગવાઈઓ હેઠળ ૨૫/૧/૨૦૦૫ પર શરૂઆતમાં મુખ્ય નિર્દેશકો,

એટલે કે શ્રી પ્રણવ અમૃતલાલ, શ્રી પ્રતીક પી. શાહ અને શ્રીમતી નિકિતા બી. ભટ્ટ સાથે કરવામાં આવી હતી.ટૂંકા ગાળામાં, ૨૦/૩/૨૦૦૫ પર અરજદારને આ કંપનીના ડિરેક્ટર તરીકે રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો અને અરજદાર ૫/૯/૨૦૦૫ સુધી ચાલુ રહ્યો હતો.અરજદારે આ આધાર પર અરજી રજૂ કરી હતી કે તેમની નિયામક તરીકે નિમણૂક કરવામાં આવી હોવા છતાં, હકીકતમાં તેમણે તે રીતે કામ કર્યું ન હતું; ન તો તેમણે કંપનીની કોઈ પણ બાબતોમાં કે ન તો કોઈ નાણાકીય નિવેદનો, બેંકો, આવકવેરાના દસ્તાવેજો પર કોઈ સહી કરી હતી અને નિયામક તરીકે રહ્યા સિવાય તેઓ કંપનીની બાબતોનો હવાલો સંભાળતા ન હતા.તેમણે અરજીમાં ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે શ્રી પ્રતીક આર શાહ કંપનીની બાબતોનું સંચાલન કરી રહ્યા હતા અને તેઓ માત્ર શેરના રૂપમાં મૂડી લાવ્યા હતા.કંપનીના બોર્ડમાં ડિરેક્ટર તરીકે રહેવા સિવાય, તેમણે વાસ્તવમાં તે રીતે કામ કર્યું ન હતું અને એવી દલીલ પણ કરી હતી કે તેમણે ૫/૯/૨૦૦૫ પર રાજીનામું મૂકી દીધું હતું.

૨.૨ અરજદારે વધુમાં દલીલ કરી હતી કે અરજદારે કંપનીમાંથી રાજીનામું આપ્યું હોવા છતાં, તેણે કાયદાની કલમ ૧૭ ૯ હેઠળ જારી કરાયેલ ૧૧/૧૦/૨૦૧૩ પર નોટિસ આપી હતી, જેમાં કંપનીની જવાબદારી સાથે જોડાવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો હતો.આ નોટિસ પર, અરજદારે ૧૭/૧૦/૨૦૧૩ પર જવાબ આપ્યો અને ત્યારબાદ, લગભગ એક વર્ષના

સમયગાળા સુધી, તે સંબંધમાં અરજદારને કોઈ જવાબ મળ્યો ન હતો.પાછળથી, ૪/૯/૨૦૧૪ પર તેમને કારણદર્શક નોટિસના રૂપમાં સંદેશાવ્યવહાર પ્રાપ્ત થયો કે શા માટે તેમને કંપનીના બાકી લેણાં ચૂકવવા માટે જવાબદાર ઠેરવવા જોઈએ નહીં અને તે કારણદર્શક નોટિસ સામે, સલાહકાર દ્વારા અરજદારે ૧૦/૯/૨૦૧૪ પર સત્તામંડળને તેમને કેટલાક પગલાં લેવા માટે સક્ષમ બનાવવા માટે થોડો સમય આપવા વિનંતી કરી હતી અને તેથી, ૧૫/૯/૨૦૧૪ સમય આપવામાં આવ્યો હતો.જો કે, તે સમય સુધીમાં, અરજદારે નોટિસનો જવાબ આપવાને બદલે આ અદાલત સમક્ષ એસ. સી. એ. નંબર ૧૨૮૬૧/૨૦૧૪ તરીકે અરજી દાખલ કરી છે, જેમાં ૪/૯/૨૦૧૪ તારીખની ઉપરોક્ત નોટિસની કાયદેસરતા અને માન્યતાને પડકારવામાં આવી છે.આ અદાલતે, અરજદારની અરજીની સુનાવણી કરતી વખતે, જાણવા મળ્યું કે આવી કાર્યવાહી શરૂ કરતી વખતે, અરજદારને કોઈ પૂરતી તક આપવામાં આવી ન હતી કે કોઈ યોગ્ય પ્રક્રિયાનું પાલન કરવામાં આવ્યું ન હતું અને તેથી, કાયદાની કલમ ૧૭ હેઠળ સત્તાના કથિત ઉપયોગની કાર્યવાહી રદ કરવામાં આવી હતી અને અરજીને આંશિક રીતે ૧૨/૨/૨૦૧૫ ના આદેશ દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી અને પરિણામે, બંને પક્ષોના અધિકારો અને દલીલોને ખુલ્લા રાખીને કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર પગલાં લેવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો અને અરજીનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો.

૨.૩ ત્યારબાદ, પ્રતિવાદી સત્તામંડળે આ અદાલતના આદેશનું નિરીક્ષણ કર્યું અને ત્યારબાદ, વૈધાનિક જોગવાઈઓનું નિરીક્ષણ કર્યા પછી, તમામ વિગતો આપીને વિગતવાર ૧૯/૬/૨૦૧૫ પર નવી કારણદર્શક નોટિસ જારી કરી અને અરજદારને સમજાવવા માટે કહ્યું કે કાયદાની કલમ ૧૭ હેઠળ વિચાર્યા મુજબ પગલાં કેમ ન લેવા જોઈએ. આ નોટિસ પર, અરજદારે ઉપર વર્ણવ્યા મુજબ તેની સ્થિતિને સંક્ષિપ્તમાં સમજાવવાનો પ્રયાસ કરતા ૨૪/૭/૨૦૧૫ પર જવાબ આપ્યો હોવાનું જણાય છે અને આ જવાબમાં, નિર્દેશકોમાંના એક શ્રી પ્રતીક આર શાહનું સોગંદનામું પણ જોડવામાં આવ્યું હતું. અરજદાર દ્વારા એવું સૂચવવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવે છે કે શ્રી પ્રતીક આર શાહ કંપનીની બાબતો માટે જવાબદાર વ્યક્તિ છે, અરજદાર નહીં. કારણદર્શક નોટિસના ઉપરોક્ત જવાબની સાથે, શેરની ફાળવણી, દરેક ડિરેક્ટરના શેરની માલિકીના સંદર્ભમાં એક નિવેદન પણ આપવામાં આવ્યું હતું અને ફોર્મ નંબર ૩૨ના સંદર્ભમાં વિગતો પણ આપવામાં આવી હતી જેમાં સંકેત આપવામાં આવ્યો છે કે અરજદારે ૫/૯/૨૦૦૫ થી ડિરેક્ટર તરીકે રાજીનામું આપ્યું છે. આને આગળ વધારવા માટે, આ દરમિયાન ૧૦/૭/૨૦૧૫ અને ૧૦/૧૦/૨૦૧૫ પર પણ ચોક્કસ જવાબો આપવામાં આવ્યા છે કે તે કંપનીના સંચાલન માટે એકમાત્ર જવાબદાર વ્યક્તિ નથી. આવા સમજૂતી પછી, રેકૉર્ડ પરથી એવું લાગે છે કે ૧૪/૧૨/૨૦૧૫ તેમજ ૧૮/૧૨/૨૦૧૫ પર, અરજદાર અને વિભાગ વચ્ચે પત્રવ્યવહાર થયો હતો અને ૨૧/૧૨/૨૦૧૫ પર, અરજદાર દ્વારા કરવેરા

સલાહકાર દ્વારા છેલ્લો જવાબ આપવામાં આવ્યો હોવાનું જણાય છે અને તેમની સ્થિતિ સ્પષ્ટ કરી હતી કે કંપનીની બાબતોના સંદર્ભમાં અરજદારની જવાબદારીનો કોઈ પ્રશ્ન નથી.

૨.૪ સત્તામંડળ અને સત્તામંડળ દ્વારા ૩૧/૩/૨૦૧૬ પરના દસ્તાવેજોની તપાસ કરવામાં આવી હોવાનું જણાય છે, તેઓ કાયદાની કલમ ૧૭ ૯ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરીને આદેશ પસાર કરીને ખુશ થયા હતા અને એવા નિષ્કર્ષ પર આવ્યા હતા કે અરજદાર કંપનીની બાબતોના સંબંધમાં તેમની ઘોર બેદરકારી, ગેરરીતિ અથવા ફરજનું ઉદ્ધંધન સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયો છે અને જાહેર મર્યાદિત કંપનીનો કોર્પોરેટ પડદો હટાવીને, અરજદાર સહિત ત્રણેય ડિરેક્ટરોને કાયદાની કલમ ૧૭ ૯ ના અર્થમાં ડિફોલ્ટર માનવામાં આવે છે.

૨.૫ તે આ આદેશની વિરુદ્ધ છે જે આખરે સત્તાધિકારી દ્વારા ૩૧/૩/૨૦૧૬ પર પસાર કરવામાં આવ્યો છે, અરજદારે આ અદાલતના અસાધારણ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરીને અરજી દાખલ કરી છે.

૩ અરજદાર વતી વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ, શ્રી સૌરભ સોપારકર અને વિદ્વાન વકીલ, શ્રી જે. આર. પરીખે દલીલ કરી છે કે પ્રતિવાદી સત્તાધિકારી દ્વારા શરૂ કરવામાં આવેલી કાર્યવાહી ન્યાયી અને યોગ્ય નથી, કાયદાના અધિકાર વગરની

છે અને માત્ર આ બાબત પર જ તેને રદ કરીને બાજુ પર મૂકી દેવી જોઈએ.અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા એવી પણ દલીલ કરવામાં આવી હતી કે કાયદાની કલમ ૧૭ ૯ જાહેર મર્યાદિત કંપનીને લાગુ પડતી નથી અને નિર્વિવાદપણે, અરજદાર કંપની એક જાહેર મર્યાદિત કંપની છે અને તેથી, પ્રારંભિક પગલાથી જ, કાયદાની કલમ ૧૭ ૯ નું આહ્વાન અસ્વીકાર્ય છે અને તેથી, કાર્યવાહી કાયદાની સત્તા વિના સમાન છે.વિદ્વાન વકીલે એવી પણ દલીલ કરી હતી કે અરજદારની નિમણૂક ૨૦/૩/૨૦૦૫ પર ડિરેક્ટર તરીકે કરવામાં આવી હોવા છતાં તેણે ડિરેક્ટર તરીકે કામ કર્યું નથી અને કંપની સંબંધિત વ્યવહારોમાં ભાગ લીધો નથી, નાણાકીય વ્યવહારો સંબંધિત કોઈ દસ્તાવેજો પર હસ્તાક્ષર કર્યા નથી, આવકવેરાના વિભાગ સંબંધિત કોઈ પેપર પર હસ્તાક્ષર કર્યા નથી અને કોઈ નિર્ણય લીધો નથી કે કંપનીની બાબતોમાં ભાગ લીધો નથી.વિદ્વાન વકીલ દ્વારા આગળ દલીલ કરવામાં આવી હતી કે ૫/૯/૨૦૦૫ પર, અરજદારે કંપનીમાંથી રાજીનામું આપ્યું છે અને તેથી, અરજદાર પર કોઈ જવાબદારી નક્કી કરી શકાતી નથી.વિદ્વાન વકીલ દ્વારા એવી પણ દલીલ કરવામાં આવી હતી કે અરજદાર સત્તાના કોઈ પણ દુરુપયોગ માટે દોષિત નથી અથવા ડિરેક્ટર તરીકેના તેમના પદના કોઈ પણ દુરુપયોગને લગતા કોઈ આરોપ નથી કે તેણે કોઈ પણ રીતે ઘોર અવગણના કરી નથી કે કોઈ પણ રીતે ફરજનું ઉદ્ધંધન કર્યું નથી અને કારણ કે અરજદાર દ્વારા કંપનીની બાબતોનું ધ્યાન રાખવામાં આવ્યું ન હતું, તેથી સત્તાવાળાએ અરજદારને કંપનીની જવાબદારી

સાથે ભાર મૂકવો જોઈએ નહીં.અરજદારના વિદ્વાન વકીલે વધુમાં દલીલ કરી છે કે માત્ર એટલા માટે કે સંબંધિત સમયે, અરજદાર ૯૮ ટકાની હદ સુધી મહત્તમ શેર મૂડી ધરાવે છે, તે કાયદાની કલમ ૧૭ ની જોગવાઈઓને આકર્ષવા માટે પૂરતું નથી. એવી પણ દલીલ કરવામાં આવી હતી કે કાયદાની કલમ ૧૭૯ની જોગવાઈઓને લાગુ કરવા માટે જે શરતો સ્થાપિત કરવાની છે તેમાંથી કોઈ પણ શરતો અરજદારના કિસ્સામાં સ્થાપિત થતી નથી અને તેથી, આવી કોઈ પૂર્વવર્તી શરત સંતોષાઈ ન હોય તો, તે પ્રતિવાદી સત્તાધિકારી માટે કંપનીની કોઈપણ જવાબદારી લાદવા માટે ખુદી નથી.વિદ્વાન વકીલે વધુમાં દલીલ કરી છે કે સત્તામંડળની ફાઈલ પર પૂરતી સામગ્રી ઉપલબ્ધ છે જે સૂચવે છે કે તે શ્રી પ્રતીક આર શાહ હતા, જેઓ નિર્દેશકોમાંના એક હતા, જેઓ કંપની સાથે વ્યવહાર કરતા હતા અને અરજદાર નહીં.એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે અરજદાર દ્વારા પણ પર્યાપ્ત સામગ્રી રજૂ કરવામાં આવી હોવા છતાં, સત્તામંડળે અરજદારની જવાબદારી નક્કી કરવા માટે અધિકારક્ષેત્ર ધારણ કર્યું છે કે કઈ કાર્યવાહી કાયદામાં ખરાબ છે, જે સ્વીકાર્ય નથી અને તેથી, તેને અલગ રાખવાની જરૂર છે.વિદ્વાન વકીલે વધુમાં દલીલ કરી છે કે જો કે કોર્પોરેટ પડદો હટાવવાનો સિદ્ધાંત પ્રચલિત છે, પરંતુ તે જ સમયે, તે માટેની પરિસ્થિતિ રેકૉર્ડ પર દેખાતી હોવી જોઈએ જે વર્તમાન કેસમાં સંપૂર્ણપણે ખૂટે છે અને તેથી, તે સત્તા માટે ખુદી નથી.એવી પણ દલીલ કરવામાં આવી હતી કે કંપની જાહેર મર્યાદિત કંપની તરીકે નોંધાયેલી અને સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, સત્તામંડળે ભૂલથી એવું માન્યું છે કે તે

ખાનગી મર્યાદિત કંપની જેવી છે અને તેથી, કાયદાની કલમ ૧૭૯ લાગુ કરવામાં આવી છે. દેખીતી રીતે આ વૈધાનિક જોગવાઈનું ખાલી વાંચન ખાનગી મર્યાદિત કંપની માટે છે અને તેથી, કાર્યવાહી પોતે સત્તાના અવકાશની બહાર છે અને તેથી, તેને રદ કરવા અને અલગ રાખવા પાત્ર છે.

૩.૧ અરજદારના વિદ્વાન વકીલે વધુમાં દલીલ કરી છે કે પ્રત્યાવર્તી જવાબદારીની વિભાવનાનું ઓથોરિટી દ્વારા વધુ અનુમાન કરી શકાતું નથી, ખાસ કરીને જ્યારે અરજદારે ક્યારેય ડિરેક્ટર તરીકે ભાગ લીધો ન હોય. જ્યાં સુધી છેતરપિંડી કરવામાં ન આવે અથવા અરજદાર તેમાંથી લાભાર્થી ન હોય ત્યાં સુધી જ એવું કહી શકાય કે કોર્પોરેટ પડદો ઉપાડવા અથવા વીંધવાને પાત્ર છે. બીજી બાજુ, અરજદારના વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા અનુસાર, અરજદારને રજૂ થતા આવા કોઈ સંજોગો નથી અને તેથી, કોઈ આકસ્મિકતાની ગેરહાજરીમાં, કાયદાની કલમ ૧૭૯ નો આશરો લેવો અસ્વીકાર્ય છે. વિદ્વાન વકીલે વધુમાં દલીલ કરી હતી કે તથ્યો પર પણ, સત્તામંડળે દૂરથી પણ સ્થાપિત કર્યું નથી કે અરજદાર કંપનીની બાબતો માટે જવાબદાર છે. વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હતું કે કોર્પોરેટ પડદો ઉપાડી શકાય છે અથવા વીંધી શકાય છે જો કોઈ પણ કાયદો સમાન અથવા કોઈપણ અસાધારણ સંજોગોને મંજૂરી આપે છે અને અધિકારને પડદો ઉપાડવા માટે મજબૂર કરે છે. અરજીમાં સમાવિષ્ટ દાવાઓનો ઉલ્લેખ કરીને, વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી છે કે એવી કોઈ પરિસ્થિતિ

પ્રતિબિંબિત થતી નથી જે અરજદારની વાત હોય ત્યાં સુધી ઓથોરિટીને આ પ્રકારનો આદેશ પસાર કરવાની મંજૂરી આપે અને તેથી, વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી છે કે કંપનીની બાબતોના સંબંધમાં અરજદાર તરફથી કોઈ અપરાધની ગેરહાજરીમાં, અરજદાર સામે કોઈ કાર્યવાહી શરૂ કરી શકાતી નથી અને તેથી, વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે આવું કોઈ પગલું લેવામાં આવ્યું ન હોત. વિદ્વાન વકીલે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે **૩૫૩ આઈ.ટી.આર. ૫૮૫માં નોંધાયેલા પ્રવીણભાઈ એમ. ખેમી વિરુદ્ધ આવકવેરાના કેન્દ્રીય સર્કલ-૨ના સહાયક કમિશનર અને અન્યોના** કિસ્સામાં પણ કોર્પોરેટ પડદો હટાવવાના સિદ્ધાંતનું વિશ્લેષણ કરવામાં આવ્યું છે, પરંતુ તે સંપૂર્ણપણે અલગ સંજોગોમાં હતું જેમાં ૧૫૦ કરોડથી વધુની વિશાળ માંગ હતી જે વિવાદનો વિષય હતો અને કોર્ટે શોધી કાઢ્યું હતું કે કંપની માળખાકીય રીતે પ્રાઇવેટ લિમિટેડ કંપની જેવી જ હતી પરંતુ કાયદાની કલમ ૧૭ ૯ હેઠળ જવાબદારીથી બચવા માટે ઇરાદાપૂર્વક નોંધાયેલી ન હતી અને તેથી, વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે આ નિર્ણય ક્યારેય ન હોઈ શકે સત્તામંડળ દ્વારા સ્ટ્રેઇટફોર્વર્ડ ફોર્મ્યુલા તરીકે લાગુ કરવામાં આવશે અને તેથી, વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારની કાર્યવાહી રદ કરવામાં આવે અને તેને રદ કરવામાં આવે. અરજદારના વિદ્વાન વકીલે અરજી સંકલન સાથે જોડાયેલા કેટલાક દસ્તાવેજોનો આશરો લઈને આખરે દલીલ કરી હતી કે અરજદાર કંપનીની બાબતો માટે જવાબદાર નથી અને તેથી, કાયદાની

કલમ ૧૭ ની જોગવાઈમાં સહાય લઈને, કોઈ જવાબદારી નક્કી કરી શકાતી નથી.

૪ અરજદારના આ વલણનો વિરોધ કરવા માટે, મહેસૂલ માટે વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ, શ્રી એમ. આર. ભટ્ટે દલીલ કરી છે કે અરજદાર દ્વારા એક વ્યવસ્થિત ડિઝાઈન અપનાવવામાં આવી છે અને કંપનીના નામનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે જે આવાસ પ્રવેશ મેળવવા માટેના હેતુ માટે છે. મહેસૂલ માટેના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી છે કે માત્ર એટલા માટે કે અરજદાર કંપનીના દસ્તાવેજો પર હસ્તાક્ષર કરનાર નથી, તેને જવાબદારીમાંથી મુક્ત કરવા માટે પૂરતું નથી અને તેથી, સત્તાધિકારી દ્વારા પસાર કરાયેલ આદેશ ન્યાયી અને યોગ્ય છે. વિદ્વાન વકીલે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે અરજદાર માર્ચ, ૨૦૦૫માં કંપનીમાં જોડાયો છે અને સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૫ સુધી રહ્યો છે અને વચ્ચે, અરજદારના હાથમાં કંપનીની શેર મૂડીનો હિસ્સો સંબંધિત વર્ષ દરમિયાન ૯૮.૩૩% ની હદ સુધી હતો. વિદ્વાન વકીલ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે રેકૉર્ડ પૂરતા પ્રમાણમાં સ્થાપિત કરે છે કે હીરક બાયોટેક કંપનીની રચના બનાવટી શેર મૂડી અને શેર પ્રીમિયમના રૂપમાં આવાસ એન્ટ્રીઓ પ્રદાન કરવાના દષ્ટિકોણથી કરવામાં આવી હતી અને તેથી, જ્યારે અસાધારણ પ્રકૃતિની આવી પરિસ્થિતિ પ્રવર્તે છે અથવા બહાર આવી રહી છે. વિદ્વાન વકીલે કોર્ટનું વધુ ધ્યાન દોર્યું છે કે ૩૦/૩/૨૦૦૫ પર, હીરક બાયોટેક લિમિટેડની શેર મૂડી માત્ર ૫ લાખ રૂપિયા

હતી અને ત્યારબાદ, અરજદારને ડિરેક્ટર તરીકે સામેલ કર્યા પછી, શેર મૂડીની તાકાત વધીને ૭ કરોડ રૂપિયા થઈ ગઈ છે અને મોટાભાગે ઇક્વિટી શેર તેમના પાસે હતા.એવું પણ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હતું કે સંબંધિત સમયે કંપનીના કુલ ઇક્વિટી શેર રૂ. ૩૦ લાખના હતા, જેમાંથી અરજદારના હાથમાં રૂ. ૧ લાખ સુધીના આવા શેર હતા અને તેથી સંબંધિત સમયે અરજદારનો હિસ્સો ૯૮ ટકાથી વધુ હતો.મહેસૂલ માટેના વિદ્વાન વકીલે કોર્ટનું વધુ ધ્યાન દોર્યું છે કે પ્રશ્નમાં કંપની પબ્લિક લિમિટેડ કંપની તરીકે સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, કંપનીએ કોઈ પણ મૂળ સ્વરૂપમાં જાહેર જનતાને સામેલ કરી નથી અને કંપનીની બાબતોની લાક્ષણિકતા પ્રાઇવેટ લિમિટેડ કંપની જેવી જ હોવાનું જણાયું છે અને તેથી, સત્તાધિકારી યોગ્ય નિષ્કર્ષ પર આવ્યા છે કે પ્રશ્નમાં કંપનીને હકીકતમાં પ્રાઇવેટ લિમિટેડ કંપની તરીકે ગણવામાં આવી હતી અને તેથી, અરજદારને યોગ્ય રીતે જવાબદાર ઠેરવવામાં આવે છે.મહેસૂલના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી છે કે સામાન્ય રીતે જ્યારે આ પ્રકારની વિશાળ શેર મૂડી અરજદારના હાથમાં હોય, ત્યારે સ્વાભાવિક પરિણામ તરીકે તે કંપનીની બાબતોમાં સક્રિય રહેશે.પરંતુ અરજદાર દ્વારા બતાવવામાં આવેલ અકુદરતી વર્તણૂક કે તેઓ મુખ્ય શેરહોલ્ડર હોવા છતાં, તેમણે ક્યારેય કોઈ પણ રીતે કંપની અથવા શ્રી પ્રતીક આર શાહની કામગીરી સામે કોઈ અવાજ ઉઠાવ્યો ન હતો, જેમ કે દલીલ કરવામાં આવી હતી અને તેના બદલે શ્રી પ્રતીક આર શાહને સંપૂર્ણ સમર્થન આપ્યું હતું અને તેથી પણ, અરજદાર મુખ્ય શેર મૂડી ધરાવતા ડિરેક્ટર હોવાના કારણે ફરજમાં ગંભીર

બેદરકારી હોવાનું જણાય છે.મહેસૂલના વિદ્ધાન વકીલે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે પૂરતી તકો આપવામાં આવી હતી અને વિભાગ દ્વારા કંપનીની વિશાળ કરવેરાની માંગને સાકાર કરવા માટે તમામ શક્ય પ્રયાસો કરવામાં આવ્યા હતા પરંતુ કોઈ પણ નાણાં મેળવવામાં નિષ્ફળ રહ્યા છે.એવું પણ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હતું કે નાણાકીય વર્ષ ૨૦૦૫-૦૬ સાથે સંબંધિત આકારણી વર્ષ ૨૦૦૬-૦૭ માટે કંપની પાસે રૂ. ૩,૧૪,૧૯,૪૦૨/-, વિવિધ દેવાદારો પાસે રૂ. ૪૬,૭૨,૩૮૦-અને રોકડ અને બેંક બેલેન્સ રૂ. ૧,૦૬,૦૨,૧૦૩/- અને લોન અને એડવાન્સ રૂ. ૬,૨૩,૫૬,૪૩૩/- હતી.પરંતુ કાયદાની કલમ ૨૨૬ (૩) હેઠળ કાર્યવાહી દ્વારા જમ કર્યા પછી, એવું નોંધવામાં આવ્યું છે કે દેવાદારો અથવા બેંકના સંદર્ભમાં કંપનીના બેલેન્સમાં શૂન્ય બેલેન્સ હતું અને સમય દરમિયાન, સંબંધિત મિલકત ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૮ના મહિનામાં વેચવામાં આવી હતી.અન્ય નાણાકીય સંસ્થાઓની પણ ભારે માંગ હતી અને તેથી, મહેસૂલ માટે વિદ્ધાન વકીલે રજૂઆત કરી છે કે કંપનીની સમગ્ર બાબતોને અરજદાર દ્વારા એવી રીતે ચલાવવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી કે જે આખરે મોટા કૌભાંડ તરફ દોરી શકે છે અને કંપનીની તે બાબતોમાંથી, કાયદાની કલમ ૨૨૦ (૨) હેઠળ દંડ અને વ્યાજની વસૂલાતને આધિન અને તેથી, જ્યારે વિભાગનો આટલો મોટો દાવો સ બંધિત વર્ષ માટે બાકી રહ્યો છે જેમાં અરજદાર ડિરેક્ટર હતા, ત્યારે માત્ર રૂ. તે કંપનીના અંતિમ પરિણામ માટે સમાન રીતે જવાબદાર છે અને તેથી, સત્તામંડળે કાયદાની કલમ ૧૭ ૯ હેઠળ યોગ્ય રીતે

આદેશ પસાર કર્યો છે અને તેથી, આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, મહેસૂલના વિદ્વાન વકીલે દલીલ કરી હતી કે અરજદારની તરફેણમાં કોઈ અસાધારણ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ નહીં.

૪.૧ વિદ્વતાપૂર્ણ વકીલ દ્વારા એવી પણ દલીલ કરવામાં આવી હતી કે અરજદારનું વર્તન એવું છે જે પ્રસ્તુત કરેલા સંસ્કરણ વિશે સ્પષ્ટ શંકા કરે છે અને એ પણ ધ્યાન દોર્યું હતું કે કંપનીના બેંક ખાતાઓમાં રોકડ પ્રવાહની મહત્તમ સંખ્યા અરજદારના કાર્યકાળ દરમિયાન આવી છે અને તેથી, જ્યારે અરજદાર ડિરેક્ટર હતા તે સમય દરમિયાન વિશાળ આવાસ એન્ટ્રીઓ ચલાવવામાં આવી છે અને તેથી, કારણ કે અરજદાર સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૫ માં કંપનીમાંથી ચાલ્યો ગયો છે, તેને તે જવાબદારીઓથી મુક્ત કરી શકાતો નથી જે સમયાંતરે કંપનીને ઉપાર્જિત થઈ હતી અને તેથી, મહેસૂલ માટેના વિદ્વતાપૂર્ણ વકીલે રજૂ કર્યું છે. અરજી રદ કરો. વિદ્વાન વકીલે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે શ્રેણીબદ્ધ નિર્ણયોએ એવો મત રાખ્યો છે કે જો આ પ્રકારના અસાધારણ સંજોગો પ્રવર્તે છે, તો સત્તામંડળ તેમજ આ અદાલત માટે કંપનીના કોર્પોરેટ આવરણને હટાવવા માટે હંમેશા ખુલ્લું છે અને તેથી, સત્તામંડળે યોગ્ય રીતે આદેશ પસાર કર્યો છે જે અરજીમાં આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે. વિદ્વાન વકીલે વધુમાં ધ્યાન દોર્યું છે કે કોઈ પણ ડિરેક્ટરે, તેમની સામે પગલાં લેવામાં આવ્યા હોવા છતાં, જવાબ આપ્યો નથી. જો કે, તે અરજદાર છે, જે શ્રી પ્રતીક આર. શાહનું સોગંદનામું લાવી રહ્યો

છે, જે અરજદારને સમાવવા માટે તેમના પર સંપૂર્ણ બોજ ઉઠાવવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યો છે અને તેથી, ડિરેક્ટર્સ અને નજીકના સંબંધ ધરાવતી વ્યક્તિ વચ્ચે આ પ્રકારના પ્રયાસને વધુ પ્રોત્સાહિત કરી શકાતો નથી અને તેથી, અદાલતને વિનંતી કરી કે સત્તાધિકારીએ અધિકારક્ષેત્રનો યોગ્ય ઉપયોગ કર્યો છે અને વૈધાનિક સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને પસાર કરાયેલા નક્કર કારણો સાથે આવા વિગતવાર આદેશને આ અદાલતના અસાધારણ ન્યાયક્ષેત્રમાં દખલ ન કરી શકાય અને તેથી, આખરે વિદ્વાન વકીલે અરજીને ફગાવી દેવા માટે રજૂઆત કરી હતી. અરજદાર.

પ સંબંધિત પક્ષકારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન સલાહકારને સાંભળ્યા પછી અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીમાંથી પસાર થયા પછી, નીચેની હકીકતો, જે રેકૉર્ડ પર પ્રવર્તમાન છે, તેનું ધ્યાન રાખી શકાતું નથી, જેના કારણે આપણે કોર્પોરેટ પડદો ઉપાડવા વિશે વિચાર્યું:

(૧) હીરક બાયોટેક લિમિટેડ નામની કંપની નિયમિત આકારણી સામે કરવેરાની માંગની ચોરીનો સામનો કરી રહી છે અને ₹૨૪૦.૦૮ લાખ સુધીના દંડનો સામનો કરી રહી છે અને તે પણ આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૨૨૦ (૨) હેઠળ વ્યાજની વસૂલાતને આધિન છે.

(૨) જ્યારે કંપનીનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો ત્યારે શેરહોલ્ડિંગ માત્ર રૂપ લાખની હદ સુધી હતું જે ૩૧/૩/૨૦૦૫ પર દરેક રૂ૧૦/- ના ૫૦,૦૦૦ શેર હતા.આ દરમિયાન અચાનક, દોઢ મહિનાની અંદર, કંપનીમાં એક ડિરેક્ટર શ્રી અજય એસ પટેલનો પરિચય થયો, જેમણે નોંધપાત્ર પ્રમાણમાં શેરહોલ્ડિંગ લાવ્યું.કંપનીમાં ત્રણ ડિરેક્ટર હતા, એટલે કે ૪૪,૦૦૦ શેરના શેરહોલ્ડિંગ સાથે શ્રી પ્રતીક આર શાહ, માત્ર ૧૦૦૦ શેર સાથે શ્રી નિકિતા દવે અને કંપનીમાં ૨૯,૫૦,૦૦૦ શેરહોલ્ડિંગ સાથે શ્રી અજય પટેલ, જે વ્યવહારીક રીતે ૯૮.૩૩% પર આવે છે.

(૩) તે રેકૉર્ડમાંથી વધુ બહાર આવી રહ્યું છે કે ટૂંકા ગાળામાં જ, અરજદારને કંપનીના વધારાના નિયામક તરીકે રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા અને તેમના સમાવેશ પછી, કંપનીની શેર મૂડી વધીને રૂ૭ કરોડ થઈ ગઈ હતી અને ઉપરોક્ત શેર મૂડી હોલ્ડિંગમાંથી, અરજદારને ૯૮.૩૩% ની હદ સુધી નોંધપાત્ર હોલ્ડિંગ સાથે સામેલ કરવામાં આવ્યો છે અને તે હદ સુધી, અરજદાર કંપનીના મૂડીના આ નોંધપાત્ર હિસ્સાનો એકમાત્ર ધારક છે.

(૪) અન્ય એક વિશેષતા એ પણ દેખાય છે કે કોઈ જાહેર ઇશ્યૂની જાહેરાત કરવામાં આવી ન હતી અને જાહેર જનતાને કોઈ શેર જારી કરવામાં આવ્યા ન હતા અને કંપની મર્યાદિત કંપની હોવાનું જણાતું હોવા છતાં કંપનીમાં લોકોની કોઈ દૂરસ્થ સંડોવણી નહોતી.

(૫) રેકૉર્ડમાંથી એ પણ બહાર આવી રહ્યું છે કે નાણાકીય વર્ષ ૨૦૦૫-૦૬ દરમિયાન, કંપની પાસે ₹ ૩,૧૪,૧૯,૪૦૨/- ની ફિક્સ્ડ એસેટ, ₹ ૪૬,૭૨,૩૮૦ ના વિવિધ દેવાદારો અને ₹ ૧,૦૬,૦૨,૧૦૩/- ની હદ સુધી બેંક બેલેન્સ અને લોન અને એડવાન્સ ₹ ૬,૨૩,૫૬,૪૩૩/- હતા. જ્યારે અરજદાર એડિશનલ ડિરેક્ટર હતા ત્યારે સંબંધિત સમયે આ કંપનીની બાબતો છે. જો કે, સમયની ક્રમિક પ્રક્રિયામાં જ્યારે જમીની કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી હતી, ત્યારે વિભાગ દ્વારા જાણવા મળ્યું છે કે ઉપરોક્ત અસ્કયામતો અને કંપનીના માળખાનું મૂલ્ય વ્યવહારીક રીતે શૂન્ય થઈ ગયું છે. તેથી વ્યવહારીક રીતે બધું જ ગાયબ થઈ ગયું હતું.

(૬) રેકૉર્ડ સૂચવે છે કે જોકે અરજદારની અરજી છે કે તેને વધારાના ડિરેક્ટર તરીકે રહેવા સિવાય કંપની સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી, તે વ્યવહારમાં પક્ષકાર નથી, તે આંતરિક રીતે કંપનીની બાબતો સાથે જોડાયેલ નથી પરંતુ, રેકૉર્ડ દર્શાવે છે કે કંપની ૨૦/૩/૨૦૦૫ પર

સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, વાસ્તવિક વ્યવસાય અને શરૂઆત ૧૩/૪/૨૦૦૫ થી થઈ હોવાનું જણાય છે.તેનો અર્થ એ છે કે અરજદારને ૨૦/૩/૨૦૦૫ પર વધારાના નિયામક તરીકે રજૂ કરવામાં આવ્યા પછી જ વ્યવસાયની શરૂઆત થઈ છે.કંપની અધિનિયમની કલમ ૧૪૯ (૩) હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલ વ્યવસાય શરૂ કરવાનું પ્રમાણપત્ર જે આ સ્થિતિને પ્રતિબિંબિત કરે છે જે પૃષ્ઠ-૨૯ પર પિટિશન સંકલનનો એક ભાગ છે અને તેથી, નોંધપાત્ર રીતે એવું લાગે છે કે તે અરજદાર છે, જેમણે કંપનીમાં ૯૮ ટકા શેરની હદ સુધી મૂડી ધરાવ્યા પછી, વ્યવસાયને એન્જિનિયર્ડ કર્યો છે, જોકે અરજદાર દ્વારા દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે અન્ય ડિરેક્ટર્સ કંપનીની બાબતોની દેખરેખ રાખતા હતા.રેકૉર્ડ પરથી આગળ લાગે છે કે આ વિશાળ માંગ જે વિભાગ દ્વારા સ્પષ્ટ કરવામાં આવી છે તે સંબંધિત નાણાકીય વર્ષ માટે છે જે દરમિયાન અરજદાર ડિરેક્ટર હતા.

(૭) રેકૉર્ડમાંથી વધુ બહાર આવ્યું છે કે ધીમે ધીમે વિભાગ દ્વારા વસૂલાત માટે કંપની સામે પગલાં લીધા પછી, કંપની દ્વારા રાખવામાં આવેલી જમીન ૨૫/૨/૨૦૦૯ પર વેચવામાં આવી હતી, બાકીની રકમ બેંક ખાતાઓમાંથી ઉપાડવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ, બેંક ખાતાઓ પણ બંધ કરવામાં આવ્યા હતા અને આશ્ચર્યજનક બાબત એ છે કે

૫/૯/૨૦૦૫ પર શ્રી અજય પટેલે કંપનીના ડિરેક્ટર પદેથી રાજીનામું આપ્યું હતું.તેથી, નિર્દેશકોમાંના એક, શ્રી અજય પટેલ ૨૦/૩/૨૦૦૫ થી ૫/૯/૨૦૦૫ સુધીના સમયગાળા દરમિયાન બધું નોંધપાત્ર રીતે દેખાતું હતું.

(૮) વ્યવહારીક રીતે, હીરક બાયોટેક લિમિટેડ તરીકે ઓળખાતી કંપનીએ વ્યવહારીક રીતે એક ખાનગી મર્યાદિત કંપની તરીકે કામ કર્યું છે અને ડિરેક્ટરોએ આવી હાનિકારક રીતે કામ કર્યું હોવાનું જણાય છે જે આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૧૭ ના કાર્યક્ષેત્રમાં આવે છે. કંપનીમાં મોટા નાણાકીય વ્યવહારો, ગંભીર ડિફોલ્ટ, સંપૂર્ણ અસહકાર હતા અને કંપનીનું નેતૃત્વ માત્ર એક ડિરેક્ટર દ્વારા કરવામાં આવ્યું હોવાનું જણાય છે.જમ્મુ અને કાશ્મીર બેંક અને અમદાવાદ પીપલ્સ કો-ઓપરેટિવ બેંક સાથે પણ મોટી રકમના નાણાકીય વ્યવહારોમાં ગંભીર ચૂક થઈ હતી અને તેથી, આ તમામ સંજોગોના સંયોજનથી અમે માનીએ છીએ કે કોર્પોરેટ પડદો હટાવવાના સિદ્ધાંતનો આશરો લેવા માટે આ એક યોગ્ય કેસ છે.

(૯) અન્ય આશ્ચર્યજનક બાબત એ છે કે ડિરેક્ટર્સને સતત સમન્સ જારી કરવામાં આવ્યા હોવા છતાં, કંપનીના કોઈ પણ ડિરેક્ટર સુનાવણીની તારીખે હાજર થયા ન હતા અને અન્ય ડિરેક્ટર, શ્રી પ્રતીક આર શાહ,

જેમણે કંપની વતી કામ કર્યું હોવાનું કહેવાય છે, તેઓ પણ હાજર થયા ન હતા કે કોઈ રજૂઆત દાખલ કરી ન હતી અને એવું જણાય છે કે સોગંદનામું દાખલ કરીને, તેમણે ડિરેક્ટર્સમાંના એક, શ્રી અજય એસ પટેલને બચાવ્યા હોવાનું જણાય છે. આ તમામ સંજોગો સામાન્ય સંજોગો હોવાનું ન કહી શકાય અને તેથી, એવું લાગે છે કે આવકવેરાના સત્તાવાળાઓએ વિગતવાર આદેશ દ્વારા સત્તાનો યોગ્ય ઉપયોગ કર્યો છે જે ૩૧/૩/૨૦૦૬ પર પસાર કરવામાં આવ્યો હતો જેને વર્તમાન કાર્યવાહીમાં પડકારવાની માંગ કરવામાં આવી છે.

(૧૦) વધુમાં એવું લાગે છે કે વિભાગનો કેસ એ છે કે જ્યારે અરજદાર ડિરેક્ટર હતા તે સમય દરમિયાન નોંધપાત્ર આવાસ એન્ટ્રીઓ કરવામાં આવી છે. એવી ઘણી એન્ટ્રીઓ છે જે દર્શાવે છે કે કાલુપુર કોમર્શિયલ બેંકના ખાતામાં ૪૮ લાખ રૂપિયાની નોંધપાત્ર રોકડ જમા કરવામાં આવી હતી, જે મૂલ્યાંકન વર્ષ ૨૦૦૬-૦૭ ના સંદર્ભમાં ૨૦/૧૨/૨૦૦૮ ના મૂલ્યાંકન આદેશમાંથી પ્રતિબિંબિત થાય છે. અરજીની સુનાવણી દરમિયાન મૂલ્યાંકન આદેશ અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા અવલોકન માટે રજૂ કરવામાં આવે છે.

(૧૧) વધુમાં રેકૉર્ડ પરથી એવું જણાય છે કે અરજદારે કંપનીની બાબતોમાં ભાગ ન લેવાનો દાવો કર્યો હોવા છતાં, એક વાજબી વિરોધાભાસી તારણ જે દોરવામાં આવ્યું છે તે અમુક અંશે યોગ્ય લાગે છે કારણ કે કંપનીનું પ્રારંભિક પ્રમાણપત્ર અરજદારને વધારાના નિયામક તરીકે સામેલ કર્યા પછી છે.

(૧૨) વધુમાં એવું પણ જણાય છે કે કંપનીની બાબતો વિશેની જાણકારી મેળવવા માટે કંપનીનું મેમોરેન્ડમ ઓફ એસોસિએશન એ મહત્વપૂર્ણ ચાવી છે.કાયદામાં, મેમોરેન્ડમ ઓફ એસોસિએશન એ ચાર્ટર છે જેમાં મૂળભૂત શરતો હોય છે જેના પર એકલા કંપનીને સામેલ કરી શકાય છે અને મેમોરેન્ડમ ઓફ એસોસિએશનના અવકાશની બહારની કોઈપણ કાર્યવાહી કંપનીની સત્તાઓથી બહાર રહેશે અને તેથી તે રદબાતલ થશે.હવે આ સ્થિતિના સંદર્ભમાં, જો સંગઠનના મેમોરેન્ડમ પર નક્કર નજર નાખવી હોય, તો તે પ્રતિબિંબિત કરશે કે કંપનીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ ફ્લોરીડાલ્ચર, કૃષિ, બાગાયત વગેરેનો વ્યવસાય ચાલુ રાખવાનો છે અને તાત્કાલિક અવલોકન માટે, તે અહીં પછી પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવે છે:

“ફ્લોરીકલ્ચર, કૃષિ, બાગાયત, રેશમ ઉછેર, પેશી સંવર્ધન, મધમાખી ઉછેરનો વ્યવસાય ચાલુ રાખવો અને તમામ પ્રકારના આગાહી કરનારાઓ સાથે વ્યવહાર કરવો, વનસ્પતિ ખાદ્ય જંતુનાશકો, જંતુનાશકો, ફૂગનાશક અને તમામ પ્રકારના વનસ્પતિ સંરક્ષણ રસાયણો, સૂક્ષ્મ પોષક તત્વો અને નર્સરી માલિકો તરીકે જમીન, પાણી અથવા વિશેષ ચેમ્બરમાં ખેતી અને ખેતી કરવી અને વાવેતર કરવું, ઉગાડવું, ખેતી કરવી, ઉત્પાદન વધારવું, વિકાસ કરવો, ખરીદી, વેચાણ, આયાત, નિકાસ, રક્ષણ, સંગ્રહ અને વ્યાપારીકરણ કરવું.”

હવે, જે કંપની માટે તેની સ્થાપના કરવામાં આવી છે તેના આ મુખ્ય ઉદ્દેશ્યના સંદર્ભમાં, રેકૉર્ડમાંથી જે પ્રતિબિંબિત થાય છે તે એ છે કે કંપનીએ આઈસ્ક્રીમના વેપાર અને વિતરણના વ્યવસાયને મુખ્ય હેતુથી અમલમાં મૂક્યો છે, જેના માટે કંપની સ્થાપિત થઈ હોવાનું જણાય છે અને આઈસ્ક્રીમનો આ વેપાર અને વિતરણ વ્યવસાય કંપનીનો જ કેસ છે, જે ઉપર ઉલ્લેખિત મૂલ્યાંકન આદેશમાંથી પ્રતિબિંબિત થાય છે.તેથી, આ સંજોગોમાં એવું લાગે છે કે કંપનીની સ્થાપના અલગ હેતુ માટે કરવામાં આવી છે, જે નિગમન સમયે સત્તાધિકારી સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવે છે.તેથી, વિભાગ દ્વારા જે અનુમાન કરવામાં આવ્યું છે કે કંપનીની સ્થાપના અનિવાર્યપણે આવાસ પ્રવેશના હેતુ માટે કરવામાં આવી છે

તેને અવગણવામાં નહીં આવે, જો કે તેનાથી વિપરીત સ્થાપિત કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવે છે.

૬ મેમોરેન્ડમ ઓફ એસોસિએશનમાં વિવિધ કલમો છે.તેની કલમ ૧૩ ડિબેન્યર્સ અથવા ડિબેન્યર-સ્ટોક વગેરેના મુદ્દા સાથે સંબંધિત છે. પરંતુ અનુરૂપ રીતે જો આપણે આર્ટિકલ્સ ઓફ એસોસિએશન પર નજર કરીએ જે કંપનીની બાબતો અને તેની કામગીરીનું સંચાલન કરે છે.આર્ટિકલ્સ ઓફ એસોસિએશનમાં સમાવિષ્ટ કેટલીક કલમો ધ્યાનમાં લેવા યોગ્ય છે જે આકસ્મિક રીતે સત્તાધિકારી દ્વારા મેળવેલા તારણો સાથે પણ ખૂબ સુસંગત છે.આર્ટિકલ્સ ઓફ એસોસિએશનની કલમ (૪) પછી કંપનીની શેર મૂડીની બાબત સાથે વ્યવહાર કરે છે જે સૂચવે છે કે વૃદ્ધિ અથવા ઘટાડો અને શેરોનું એકત્રીકરણ અથવા પેટા-વિભાજન કંપનીના નિયમન અને તે વતી હાલમાં કાયદાકીય જોગવાઈઓ અનુસાર કરવામાં આવે છે.સંઘની ઉપરોક્ત કલમોની કલમ (૫) મૂડી વધારવાની સત્તા સાથે સંબંધિત છે.હવે, જો આની તપાસ કરવામાં આવે તો, ૩૧.૩.૨૦૦૫ પર કંપનીનું પ્રારંભિક શેર મૂડી માળખું માત્ર ૫ લાખ રૂપિયા હતું.પરંતુ જે ક્ષણે અરજદારને નિયામક તરીકે સામેલ કરવામાં આવ્યો, તેણે ₹૭ કરોડની હદે મૂડી વધારી દીધી છે અને તેથી, શેર મૂડીમાં નોંધપાત્ર વધારો કરવા માટે ચોક્કસ પ્રક્રિયાની જરૂર છે જે કલમ (૫) માં નિર્ધારિત કરવામાં આવી છે જે નીચે મુજબ છે:

“મૂડી વધારવા માટેની શક્તિ

પ(એ) સામાન્ય સભામાં કંપની સમયાંતરે નવા શેરોની રચના કરીને મૂડીમાં વધારો કરી શકે છે, જેમ કે કુલ રકમ અને આવા વર્ગોનો વધારો અને ઠરાવ સૂચવે તેવી સંબંધિત રકમના શેરોમાં વહેંચવામાં આવે છે.

(બી) કાયદાની જોગવાઈઓને આધીન રહીને, નવા શેર આવા નિયમો અને શરતો પર જારી કરવામાં આવશે અને તેમાં સંલગ્ન અધિકારો અને વિશેષાધિકારો સાથે જારી કરવામાં આવશે, જે કંપની સામાન્ય સભામાં નિર્ધારિત કરશે, અને ખાસ કરીને આવા શેર ડિવિડન્ડ અને કંપનીની અસ્કયામતોની વહેંચણીમાં પસંદગીના અથવા લાયક અધિકાર સાથે જારી કરી શકાય છે, અને કાયદાની કલમ ૮૭ અને ૮૮ને અનુરૂપ કંપનીની સામાન્ય સભામાં મતદાન કરવાનો અધિકાર સાથે જારી કરી શકાય છે. જ્યારે પણ આ કલમની જોગવાઈઓ હેઠળ કંપનીની મૂડીમાં વધારો કરવામાં આવે છે, ત્યારે ડિરેક્ટરોએ કાયદાની કલમ ૮૭ની જોગવાઈઓનું પાલન કરવું પડશે.

૭ આર્ટિકલ્સ ઓફ એસોસિએશનની કલમ ૫ (બી) સૂચવે છે કે જ્યારે શેર મૂડી વધારવાની હોય ત્યારે તે કાયદાની સંબંધિત જોગવાઈઓને યોગ્ય રીતે ધ્યાનમાં

લીધા પછી અને કાયદાની કલમ ૯૭ના પાલનને આધિન સામાન્ય સભામાં રહેશે. હવે, જો કે આ કેસ બહાર લાવવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવે છે કે અરજદાર કંપનીમાં નિષ્ક્રિય ડિરેક્ટર હતા, તેને કંપનીની બાબતો સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી, પરંતુ અરજદારને ડિરેક્ટર તરીકે સામેલ કર્યા પછી વ્યવસાય શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો અને તે વધેલી શેર મૂડી અરજદાર દ્વારા લાવવામાં આવી હતી.

૮ વધુમાં, આ સંદર્ભમાં જો આપણે આર્ટિકલ્સ ઓફ એસોસિએશનની કલમ (૧૩) નો અભ્યાસ કરીએ, જે કંપનીની કામગીરીને નિયંત્રિત કરે છે, જે શેરના વધુ ઇશ્યૂ સાથે સંબંધિત છે, જેમાં એવો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે જ્યાં કંપનીની રચનાના બે વર્ષ પૂરા થયા પછીના સમયે અથવા તેની રચના પછી પ્રથમ વખત કરવામાં આવેલી કંપનીમાં શેરની ફાળવણીના એક વર્ષ પૂરા થયા પછીના કોઈપણ સમયે, જે પણ પહેલાં હોય, તે અગાઉની હોય, તો પછી અનઈશ્યુ કરેલી મૂડીમાંથી અથવા વધેલી શેર મૂડીમાંથી વધુ શેરની ફાળવણી કરીને કંપનીની સબ્સ્ક્રાઇબ કરેલી મૂડીમાં વધારો કરવાની દરખાસ્ત કરવામાં આવે છે. જે નીચે મુજબ વાંચે છે:

“શેરનો વધુ ઇશ્યૂ

૧૩.૧) જ્યાં પેઢીની રચના થયાના બે વર્ષ પૂરા થયા પછીના સમયે અથવા પેઢીમાં તેની રચના પછી પ્રથમ વખત કરવામાં આવેલ શેરની ફાળવણીમાંથી એક વર્ષ પૂરું થયા પછીના કોઈપણ સમયે, જે પણ વહેલું હોય, ત્યાં પેઢીની અનઈશ્યુ કરેલી મૂડીમાંથી અથવા વધેલી શેર મૂડીમાંથી વધુ શેરની ફાળવણી કરીને પેઢીની સબસ્ક્રાઈબ કરેલી મૂડી વધારવાની દરખાસ્ત કરવામાં આવે છે.

(એ) આવા વધારાના શેર એ વ્યક્તિઓને ઓફર કરવામાં આવશે કે જેઓ ઓફરની તારીખે, કંપનીના ઇક્વિટી શેરના ધારકો, સંજોગો સ્વીકારે તેટલા પ્રમાણમાં, તે તારીખે તે શેરો પર ચૂકવવામાં આવેલી મૂડીના પ્રમાણમાં.

(બી) આવી ઓફર ઓફર કરેલા શેરની સંખ્યાને સ્પષ્ટ કરતી સૂચના દ્વારા કરવામાં આવશે અને ઓફરની તારીખથી ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસનો સમય મર્યાદિત કરવામાં આવશે અને જો ઓફર સ્વીકારવામાં નહીં આવે તો તેને નકારી કાઢવામાં આવી હોવાનું માનવામાં આવશે.

(સી) ઉપરોક્ત પ્રસ્તાવમાં સંબંધિત વ્યક્તિ દ્વારા અન્ય કોઈ વ્યક્તિની તરફેણમાં તેમને આપવામાં આવેલા શેરનો ત્યાગ કરવાનો અધિકાર સામેલ હોવાનું માનવામાં આવશે અને પેટા ખંડ (બી) માં ઉલ્લેખિત

નોટિસમાં આ અધિકારનું નિવેદન હશે. એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે ડિરેક્ટર્સ કોઈ પણ વ્યક્તિને કોઈ પણ શેર ફાળવવાનું કોઈ કારણ આપ્યા વિના ઇનકાર કરી શકે છે, જેની તરફેણમાં કોઈ પણ સભ્ય તેને ઓફર કરેલા શેરનો ત્યાગ કરી શકે છે.

(ડી) ઉપરોક્ત નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ સમય સમાપ્ત થયા પછી અથવા જે વ્યક્તિને આવી નોટિસ આપવામાં આવી છે તે વ્યક્તિ પાસેથી અગાઉની સૂચના પ્રાપ્ત થયા પછી કે તે ઓફર કરેલા શેરો સ્વીકારવાનો ઇનકાર કરે છે, બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સ તેમનો નિકાલ એવી રીતે કરી શકે છે અને આવી વ્યક્તિ (ઓ) ને જે તેઓ પોતાની વિવેકબુદ્ધિથી યોગ્ય લાગે.

(ર) પેટા-કલમમાં સમાવિષ્ટ કંઈપણ હોવા છતાં

(૧) તેના વધારાના શેર કોઈપણ વ્યક્તિને (તે વ્યક્તિઓમાં પેટા કલમ ૯૧ના ખંડ (એ) માં ઉલ્લેખિત વ્યક્તિઓનો સમાવેશ થાય છે કે નહીં) કોઈપણ રીતે ઓફર કરી શકાય છે.

(એ) જો તે બાબતનો કોઈ વિશેષ ઠરાવ કંપની દ્વારા સામાન્ય સભામાં પસાર કરવામાં આવે, અથવા

(બી) જ્યાં આવો કોઈ વિશેષ ઠરાવ પસાર કરવામાં ન આવે, જો સામાન્ય સભામાં રજૂ કરાયેલા ઠરાવમાં સમાવિષ્ટ પ્રસ્તાવની તરફેણમાં (અધ્યક્ષના નિર્ણાયક મત, જો કોઈ હોય તો) સભ્યો દ્વારા મત આપવામાં આવે (ભલે તે હાથના પ્રદર્શન પર હોય કે મતદાન પર હોય), જેઓ આમ કરવા માટે હકદાર હોવાથી, વ્યક્તિગત રીતે મત આપે છે, અથવા જ્યાં પ્રતિનિધિઓને મંજૂરી આપવામાં આવે છે, પ્રોક્સી દ્વારા, જો કોઈ હોય તો, તેથી હકદાર સભ્યો દ્વારા દરખાસ્તની વિરુદ્ધમાં મત આપવામાં આવે છે અને મતદાન કરે છે અને કેન્દ્ર સરકારને સંતોષ થાય છે, તો આ વતી નિયામક મંડળ દ્વારા કરવામાં આવેલી અરજી પર, પ્રસ્તાવ સૌથી વધુ ફાયદાકારક છે. કંપની.

(૩) આના (૧) ના પેટા-ખંડ (સી) માં કંઈપણ ગણવામાં આવશે નહીં.

(એ) જે સમયની અંદર દરખાસ્ત સ્વીકારવી જોઈએ તે સમય લંબાવવો; અથવા

(બી) કોઈ પણ વ્યક્તિને બીજી વખત મહેનતાણાના અધિકારનો ઉપયોગ કરવા માટે આ આધાર પર અધિકૃત કરવું કે જેની તરફેણમાં

પહેલા મહેનતાણું આપવામાં આવ્યું હતું તેણે ત્યાગમાં સમાવિષ્ટ શેર લેવાનો ઇનકાર કર્યો છે.

(જ) આ અનુરોધનું કંઈપણ કંપની દ્વારા જારી કરાયેલ ડિબેન્ચર અથવા ઉઠાવવામાં આવેલી લોન સાથે જોડાયેલા વિકલ્પની ક્વાયતને કારણે કંપનીની સબ્સ્ક્રાઇબ કરેલી મૂડીના વધારા પર લાગુ થશે નહીં.

(i) આવા ડિબેન્ચર્સ અથવા લોનને કંપનીમાં શેરમાં રૂપાંતરિત કરવી; અથવા

(ii) કંપનીમાં શેર માટે સબ્સ્ક્રાઇબ કરવું (પછી ભલે તે વિકલ્પ આ લેખોમાં આપવામાં આવ્યો હોય કે અન્યથા).

એવી જોગવાઈ છે કે આવા ડિબેન્ચરો બહાર પાડવાની શરતો અથવા આવી લોનની શરતોમાં આવા વિકલ્પ અને આવી મુદત પૂરી પાડતી મુદતનો સમાવેશ થાય છે:

(એ) ડિબેન્ચરો બહાર પાડવામાં આવે તે પહેલાં અથવા લોન વધારવામાં આવે તે પહેલાં કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હોય અથવા આ

માટે સરકાર દ્વારા બનાવવામાં આવેલા નિયમો, જો કોઈ હોય તો, તેને અનુરૂપ હોય; અને

(બી) ડિબેન્યર્સ અથવા લોન અથવા ડિબેન્યર્સ સિવાયના અન્ય જારી કરાયેલા અથવા સરકાર અથવા આ માટે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા નિર્દિષ્ટ કોઈપણ સંસ્થા પાસેથી મેળવેલા લોનના કિસ્સામાં, ડિબેન્યર્સ જારી કરતા પહેલા અથવા લોન વધારતા પહેલા સામાન્ય સભામાં કંપની દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા વિશેષ ઠરાવ દ્વારા પણ મંજૂરી આપવામાં આવી છે."

અને આ કલમ જો આપણે અવલોકન કરીએ તો સૂચવે છે કે હાથ પરની હકીકતોએ સ્પષ્ટ કર્યું નથી કે તેનું પાલન કરવામાં આવ્યું છે કે નહીં કારણ કે કંપનીએ અરજદારની સહાય અને સહાયથી માત્ર દોઢ મહિનાની અંદર તેની શેર મૂડીમાં વધારો કર્યો છે.આ મુદ્દાને સત્તાધિકારી દ્વારા હાથ ધરવામાં આવ્યો હોય તેવું લાગતું નથી, જે સંજોગો રેકૉર્ડમાંથી જ દેખાઈ રહ્યા છે.

૯ વધુમાં, અરજદાર સામે જોરશોરથી પગલાં લેતી વખતે, એવું લાગે છે કે વિભાગે કાર્યવાહી શરૂ કરી છે અને કંપની પાસેથી સ્પષ્ટ થયેલી આવકની વિશાળ માંગને વસૂલવા માટે તમામ શક્ય પ્રયાસો કર્યા છે, પરંતુ તમામ પ્રયાસો નિર્થક રહ્યા છે અને સૌથી આશ્ચર્યજનક પરિબળ જે રેકૉર્ડમાંથી બહાર આવી રહ્યું છે તે એ છે કે કોઈ પણ ડિરેક્ટરે વિભાગને સહકાર આપ્યો નથી કે આ વસૂલાતની કાર્યવાહી દરમિયાન પોતાને રજૂ કર્યા નથી.તે આગળ જણાવે છે કે આ માંગ નોંધપાત્ર રીતે તે સમયગાળા સાથે સંબંધિત છે જેમાં અરજદાર ટૂંકા સમય માટે હોઈ શકે છે પરંતુ તે ડિરેક્ટર હતા.સત્તામંડળ દ્વારા ધ્યાનમાં લેવામાં આવેલા ક્રમમાંથી આ પગલાં ખૂબ જ પ્રતિબિંબિત થાય છે અને માંગને સાકાર કરવા માટેના પગલાંનો આ ક્રમ હવે પછી પુનઃઉત્પાદનને પાત્ર છે:

સીરી યલ નંબર	તારીખ	પુનઃસ્થાપનના પગલાં હાથ ધરવામાં આવ્યા	ઉપાયોના પરિણામો
૧	૨૦/૩/૨૦૦૯	૨૨૬(૩) આઈસીઆઈસીઆઈ બેંક લિમિટેડ, આશ્રમ રોડ, શાખા, ૨/૧, પોપ્પુલર	બેંક દ્વારા ૨૧/૩/૨૦૦૯ તારીખના પત્રમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે a/c નંબર

		હાઉસ, આવકવેરાના સર્કલ નજીક, આશ્રમ રોડ, અમદાવાદ.	૦૧૮૯૦૫૫૦૦૦૬ ૫ માં બાકી રકમ શૂન્ય છે.
૨		૨૨૬(૩) અમદાવાદ પીપલ્સ કો- ઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડ, અમદાવાદ	બેંક દ્વારા ૨૩/૦૩/૨૦૦૯ તારીખના પત્રમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે બેંકની બાકી રકમ સામે સુરક્ષાના સ્વરૂપમાં એફડીઆર ને સમાયોજિત કરવામાં આવ્યું છે.તેથી કોઈ સંતુલન ઉપલબ્ધ નથી.
૩		૨૨૬(૩) કાલુપુર કોમર્શિયલ કો- ઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડ, અમદાવાદ	બેંક દ્વારા ૨૧/૦૩/૨૦૦૯ તારીખના પત્રમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે તે પછીથી આ

			ખાતું ૧૨/૦૧/૨૦૦૫ પર બંધ કરી દેવામાં આવ્યું છે.
૪	૨૦/૦૩/૨૦ ૦૯	૨૨૬(૩) શ્રી વિનાયક સહકારી બેંક લિમિટેડ, કાલુપુર શાખા, અમદાવાદ	કોઈ જવાબ મળ્યો ન હતો.
૫	૨૦/૦૩/૨૦ ૦૯	૨૨૬(૩) એ. પી. સી. બેંક, પાલડી શાખા, અમદાવાદ	કોઈ જવાબ મળ્યો ન હતો.
૬	૨૦/૦૩/૨૦ ૦૯	૨૨૬(૩) ડી. સી. બેંક, સી. જી. રોડ શાખા, અમદાવાદ	કોઈ જવાબ મળ્યો ન હતો.
૭	૨૦/૦૩/૨૦ ૦૯	૨૨૬(૩) કાલુપુર સહકારી બેંક, આવકવેરાની શાખા, અમદાવાદ	શૂન્ય સંતુલન

૮	૨૦/૦૩/૨૦૦૯	૨૨૬(૩) શ્રી પિનાયક સહકારી બેંક લિમિટેડ, કાલુપુર શાખા, અમદાવાદ	કોઈ જવાબ મળ્યો ન હતો.
૯	૨૦/૦૩/૨૦૦૯	૨૨૬(૩) આઈસીઆઈસીઆઈ બેંક લિમિટેડ, આશ્રમ રોડ, શાખા, ૨/૧, પોપ્પુલર હાઉસ, આવકવેરાના સર્કલ નજીક, આશ્રમ રોડ, અમદાવાદ.	શૂન્ય સંતુલન
૧૦	૨૫/૦૩/૨૦૦૯	૧૩૧ મેસર્સ સારંગ કેમિકલ્સ લિમિટેડને જારી કરાયેલ	૧૫ દિવસનો સમય માંગ્યો.
૧૧	૧૪/૦૪/૨૦૦૯	કાયદાની કલમ ૨૨૨ હેઠળ ટી. આર. ઓ. દ્વારા દોરવામાં આવેલી આર. સી.	કંપનીએ અહેવાલ આપ્યો કે સુધારણા બાકી છે અને તેથી આર. સી. કાયદામાં

		સામે,	ખરાબ છે
૧૨	૨૪/૦૩/૨૦૦૩	એ. ઓ. સમક્ષ કરદાતા દ્વારા માંગના સ્ટેને સ્થગિત ક્ષેત્રમાં રાખવાની અરજી.	કરદાતાએ જણાવ્યું હતું કે તેની માંગ વધારે છે અને સીઆઈટી (એ) સમક્ષ અપીલ પેન્ડિંગ છે
૧૩	૧૬/૪/૨૦૦૯	સીઆઈટી-II, અમદાવાદને ૧૬/૦૪/૨૦૦૯ તારીખનો ફાઇલ કરેલો પત્ર	મૂલ્યાંકનકર્તાએ એ. ઓ. ને બળજબરીથી કાર્યવાહી ન કરવા માટે નિર્દેશ આપવા વિનંતી કરી હતી અને અપીલનો નિકાલ ન થાય ત્યાં સુધી માંગ પર રોક લગાવી શકાય છે.
૧૪	૨૪/૦૪/૨૦૦૯	સી. આઈ. ટી., અમદાવાદને અહેવાલ સુપરત	માંગ પર રોક લગાવવા સામે કરદાતાએ કલમ

		કરાયો હતો.	૨૨૨ હેઠળ આરસી ડ્રો અન્યાયી હોવાનું કહીને સતામણીની અરજી કરી હતી.
૧૫	૦૭/૦૫/૨ ૦૦૯	કરદાતાને ૭/૫/૦૯ તારીખનો પત્ર લખવામાં આવ્યો હતો	ઉપર ઉલ્લેખિત ૨૪/૦૩/૨૦૦૯ તારીખની સ્ટે અરજીના પાલનમાં, કલમ ૧૪૩ (૩) હેઠળ આદેશમાં કરવામાં આવેલા મુદ્દા મુજબના ઉમેરાઓ પર જવાબ દાખલ કરવાની સૂચના આપવામાં આવી હતી.કાયદાની કલમ ૨૨૦ (૬) હેઠળ એક આદેશ પસાર કરવામાં

			આવ્યો હતો જેમાં કંપનીને જાણ કરવામાં આવી હતી કે સ્ટે અરજી સ્વીકાર્ય નથી અને તેને વિનંતી કરવામાં આવી હતી માંગણીઓ ચૂકવો
૧૬	૧૩/૦૫/૨૦૦૯	સીઆઈટી અલ્હાબાદને લખેલા ૧૩/૦૫/૦૯ તારીખના પત્ર દ્વારા.	એવી જાણ કરવામાં આવી હતી કે કલમ ૧૫૪ હેઠળ સુધારાની અરજીનો નિકાલ ૧૭/૦૪/૨૦૦૯ પર કરવામાં આવ્યો છે અને કલમ ૨૨૦ (૬) હેઠળનો આદેશ પણ પસાર કરવામાં આવ્યો છે.

૧૭	૧૪/૦૫/૨ ૦૦૯	સીઆઈટી દ્વારા કંપનીને ૧૪/૦૫/૦૯ તારીખનો પત્ર.	એવી જાણ કરવામાં આવી હતી કે કલમ ૧૫૪ હેઠળની અરજીનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો છે.આ પત્ર એક્ઝિક્સચર દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો કારણ કે કરદાતા નોટિસ પ્રાપ્ત કરવામાં સહકાર આપતો નથી.
૧૮	૨૭/૦૮/૨ ૦૧૦	આઈ. ટી. ઓ. એ રૂપલ પાર્ક સોસાયટી, અમદાવાદની સામે કંપનીઓના રજિસ્ટ્રાર, આરઓસી ભવનને પત્ર લખ્યો હતો.	નાણાકીય વર્ષ ૨૦૦૫-૦૬ દરમિયાન તમામ ડિરેક્ટરોના નામ અને સરનામાની વિગતો પૂરી પાડવા વિનંતી કરવામાં

			આવી હતી કારણ કે કેટલાક ડિરેક્ટરો સામે કલમ ૧૭ હેઠળ આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો છે.તેમના દ્વારા દાખલ કરાયેલ વાર્ષિક રિટર્ન અનુસાર, શ્રી અજય સુરેન્દ્રભાઈ પટેલ કંપનીના નિર્દેશકોમાંના એક હતા અને કંપનીમાં નિમણૂકની તારીખ ૨૦/૦૩/૨૦૦૫ તરીકે દર્શાવવામાં આવી છે.૨૦/૦૮/૨૦૦ ૫ પર શેરધારકોની
--	--	--	--

			ચાટીમાં તેમની પાસે ૨૯,૫૦,૦૦૦ નો હિસ્સો હતો.
૧૯	૨૨/૧૧/૧૦	કંપનીને પત્ર.	કંપનીએ તેની મિલકત સર્વે નંબર ૨૦૮,૬૫૧૫૫ ચોરસ મીટર, સર્વે નંબર ૨૦૯,૫૧૩૯ ચોરસ મીટર અને સર્વે નંબર ૨૧૧,૩૭૨૪ ચોરસ મીટર વડગાસ રિયલ્ટી પ્રાઇવેટ લિમિટેડને ટ્રાન્સફર ડીડ તારીખ ૨૫/૨/૨૦૦૯ દ્વારા વેચી દીધી છે અને કંપનીને જાણ કરવામાં આવી હતી

			કે તેની સામે કલમ ૨૮૧ હેઠળ કાર્યવાહી કેમ શરૂ ન કરી શકાય.
૨૦	૨૨/૧૧/૧૦	નિર્દેશકોમાંના એક નિકિતા બલદેવભાઈ દવેને પત્ર.	કંપનીએ તેની મિલકત સર્વે નંબર ૨૦૮,૬૫૧૫૫ ચોરસ મીટર, સર્વે નંબર ૨૦૯,૫૧૩૯ ચોરસ મીટર અને સર્વે નંબર ૨૧૧,૩૭૨૪ ચોરસ મીટર વડગાસ રિયલ્ટી પ્રાઇવેટ લિમિટેડને ટ્રાન્સફર ડીડ તારીખ ૨૫/૨/૨૦૦૯ દ્વારા વેચી દીધી છે અને કંપનીને જાણ

			કરવામાં આવી હતી કે તેની સામે કલમ ૨૮૧ હેઠળ કાર્યવાહી કેમ શરૂ ન કરી શકાય.
૨૧	૨૧/૧૧/૧૦	નિર્દેશકોમાંના એક પ્રતીક આર શાહને પત્ર	કંપનીએ તેની મિલકત સર્વે નંબર ૨૦૮,૬૫૧૫૫ ચોરસ મીટર, સર્વે નંબર ૨૦૮,૫૧૩૯ ચોરસ મીટર અને સર્વે નંબર ૨૧૧,૩૭૨૪ ચોરસ મીટર વડગાસ રિયલ્ટી પ્રાઇવેટ લિમિટેડને ટ્રાન્સફર ડીડ તારીખ ૨૫/૨/૨૦૦૯ દ્વારા વેચી દીધી છે

			અને કંપનીને જાણ કરવામાં આવી હતી કે તેની સામે કલમ ૨૮૧ હેઠળ કાર્યવાહી કેમ શરૂ ન કરી શકાય.
૨૨	૧૭/૦૧/૧૧	કલમ હેઠળ આદેશ.૨૮૧ અધિનિયમ.	ખરીદદાર વડગાસ રિયલ્ટી પ્રાઇવેટ લિમિટેડને ટ્રાન્સફર ડીડને રદબાતલ જાહેર કરવાનો આદેશ જારી કરવામાં આવ્યો હતો અને આપવામાં આવ્યો હતો.
૨૩	૧૭/૦૨/૧૧	સાનંદ ખાતેના પેટા-નિબંધકને લખેલો પત્ર	આ બાબતમાં જરૂરી કાર્યવાહી કરવા માટે પેટા-નિબંધકને કલમ ૨૮૧ હેઠળ

			આદેશની નકલ આપવામાં આવી હતી.
--	--	--	-----------------------------------

૯.૧ પ્રવર્તમાન ઉપરોક્ત પરિસ્થિતિ પરથી એવું લાગે છે કે કંપનીના તમામ ડિરેક્ટરોએ વ્યવસ્થિત રીતે વિભાગની જવાબદારીને ટાળી દીધી છે.

૧૦ વધુમાં, રેકૉર્ડમાંથી જાણવા મળે છે કે અરજદારે ટૂંકા ગાળામાં સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૫માં કંપનીમાંથી રાજીનામું આપ્યું હતું, પરંતુ તે પછી એવું લાગે છે કે કંપનીનો કોઈ નોંધપાત્ર વ્યવસાય નથી અને તે પછી જે બાકી છે તે જ કંપનીના દેવાની મોટી રકમ છે અને તેની વસૂલાત માટે, મિલકતોની પણ હરાજી કરવામાં આવી છે અને સિક્યુરિટાઈઝેશન એક્ટના પગલાં હેઠળ વેચવામાં આવી છે અને તેથી, એવું લાગે છે કે અરજદારના રાજીનામું આપ્યા પછી કંપની પાસે જે બાકી છે તે માત્ર મોટી જવાબદારીઓ છે. જો કે, તેમ છતાં, હકીકત એ છે કે કરવેરાની આવકની રૂ. ૧ લાખ સુધીની વિશાળ માંગ બાકી રહી હતી અને ઉપરોક્ત જોરદાર પગલાં છતાં, કંપની પાસેથી કંઈપણ વસૂલવામાં આવ્યું નથી, જેના કારણે વિભાગને તમામ જવાબદાર ડિરેક્ટરો સામે કાયદાની કલમ ૧૭ ૯ હેઠળ કાર્યવાહી શરૂ કરવાની ફરજ પડી છે.

૧૧ ઉપર જણાવેલી આ વાસ્તવિક પૃષ્ઠભૂમિ જે રેકૉર્ડમાંથી પ્રતિબિંબિત થાય છે તે કોર્ટને કંપનીની બાબતો, ડિરેક્ટરોની જવાબદારી અને ભૂમિકા અને વિભાગ દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતી વૈધાનિક જોગવાઈની ઝીણવટપૂર્વક તપાસ કરવા માટે મજબૂર કરે છે. વાસ્તવિક પૃષ્ઠભૂમિ પહેલેથી જ ઉપર વર્ણવવામાં આવી છે અને તેથી, તે સંદર્ભમાં વધુ વિશ્લેષણ કરવાની જરૂર નથી. જો કે, તે સંબંધના સંબંધમાં જો આપણે કાયદાના કેટલાક મુદ્દાઓની સ્થિતિ પર નજર કરીએ, તો એવું લાગે છે કે વર્તમાન અરજીને નિર્દેશક તરીકે સામેલ કર્યા પછી ચોક્કસપણે કંઈક અનિરૂપણીય બન્યું છે.

૧૧.૧ આ સંપૂર્ણ તથ્યાત્મક મેટ્રિક્સ સ્પષ્ટપણે સૂચવે છે કે વર્ચ્યુઅલ કલોઝરની ક્રમિક પ્રક્રિયામાં કંપનીની આ સ્થિતિ કંપનીની બાબતોના સંબંધમાં ડિરેક્ટરોની ધોર ઉપેક્ષા, ગેરરીતિ અથવા ફરજના બીચને કારણે છે અને તેથી, તેની વિનંતી પહેલાં કાયદાની કલમ ૧૭ માં સમાવિષ્ટ શરતો તેના ચહેરા પર દેખાઈ રહી છે જે અરજીમાં આક્ષેપ કરવામાં આવેલા આદેશને પસાર કરવા માટે વિભાગ દ્વારા યોગ્ય રીતે કલ્પના કરવામાં આવી છે.

૧૨ ઉપર જણાવ્યા મુજબ, જોકે કંપની પ્રારંભિક ડિરેક્ટરોની સંખ્યા સાથે સ્થાપિત કરવામાં આવી છે, પરંતુ લગભગ દોઢ મહિનાના ખૂબ જ ટૂંકા ગાળામાં, ધોરણોની વિરુદ્ધમાં અરજદારને માર્ચ, ૨૦૦૫ માં ડિરેક્ટર તરીકે સામેલ કરવામાં

આવ્યો હતો અને અરજદારને વધારાના ડિરેક્ટર તરીકે સામેલ કર્યા પછી જ કંપની દ્વારા વ્યવસાય શરૂ કરવાનું પ્રમાણપત્ર મેળવવામાં આવ્યું હતું.તેથી, આ અદાલતને એવું લાગે છે કે જોકે નિર્દેશકોના નામ સામે રજૂ કરવામાં આવ્યા છે, પરંતુ તે નિર્દેશકોની પાછળ અરજદાર મુખ્ય વ્યક્તિ હોવાનું જણાય છે, જે અરજદારને સામેલ કર્યા પછી જ શેર મૂડીમાં તીવ્ર વધારો જોઈ રહ્યો છે.આગળ એવું લાગે છે કે શ્રી પ્રતીક આર શાહને એક મુખ્ય વ્યક્તિ તરીકે રજૂ કરવામાં આવ્યા છે, જેઓ નોંધપાત્ર રીતે કંપનીની બાબતો સંભાળી રહ્યા છે કારણ કે મુખ્ય નિર્દેશક એવા વ્યક્તિ હોવાનું જણાય છે જેમણે કંપનીમાં નજીવું યોગદાન હોવા છતાં તમામ જવાબદારીઓ પોતાના ખતા પર લીધી હતી અને સૌથી શંકાસ્પદ બાબત એ છે કે તે નિર્દેશકોએ કાર્યવાહીમાં સહકાર આપ્યો નથી અથવા વિભાગ દ્વારા લેવામાં આવેલા પગલાંનો સામનો કર્યો નથી.પરંતુ તે માત્ર અરજદાર જ છે જેણે શ્રી પ્રતીક આર શાહનું સોગંદનામું મેળવ્યું છે અને કાર્યવાહીથી પોતાને બચાવવા માટે વિભાગ સમક્ષ રજૂ કર્યું છે.આ એકાંત પરિસ્થિતિ પોતે જ અરજદાર દ્વારા આપવામાં આવેલા સમજૂતી વિશે ગંભીર શંકા ઉભી કરે છે.મેમોરેન્ડમ ઓફ એસોસિએશન તેમજ આર્ટિકલ્સ ઓફ એસોસિએશન હેઠળ સમાવિષ્ટ સંબંધિત કલમો એ નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જાય છે કે કંપનીએ કોઈ મુખ્ય વ્યવસાય કર્યો નથી અથવા અમલમાં મૂક્યો નથી કે જેના માટે તેની સ્થાપના કરવામાં આવી છે.કંપનીની રચનાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ જે મેમોરેન્ડમ ઓફ એસોસિએશનમાં પ્રતિબિંબિત થાય છે તે કંપની દ્વારા જે

વ્યવહાર કરવામાં આવ્યો છે તેના કરતા ઘણો ઓછો છે અને તેથી, વિભાગનો સિદ્ધાંત કે કંપની આવશ્યકપણે આવાસ પ્રવેશો માટે સ્થાપિત કરવામાં આવી છે તે નોંધપાત્ર લાગે છે.

૧૨.૧ હવે, અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી સખત દલીલનો ઉલ્લેખ કરતા કે શેર મૂડી લાવવા સિવાય, અરજદાર કંપનીની બાબતો સાથે સંબંધિત ન હતો અને બધું અન્ય ડિરેક્ટરો દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે.હવે, આ વિવાદને ઉકેલવા માટે જો આપણે કંપની અધિનિયમની કલમ ૧૬૬ હેઠળ સમાવિષ્ટ વૈધાનિક જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લઈએ, તો કંપનીના નિર્દેશકોની જવાબદારીના સંદર્ભમાં કેટલીક ફરજો દર્શાવવામાં આવી છે.આ વૈધાનિક જોગવાઈનું અવલોકન સૂચવે છે કે કંપનીના નિયામક યોગ્ય અને વાજબી કાળજી, કુશળતા અને ખંત સાથે તેમની ફરજો નિભાવશે અને સ્વતંત્ર નિર્ણયનો ઉપયોગ કરશે અને વધુમાં, કંપનીના નિયામક તેમની હોદ્દો સોંપશે નહીં અથવા આ રીતે કરવામાં આવેલી કોઈપણ સોંપણી રદબાતલ ગણાશે.હવે, ડિરેક્ટરની ફરજ સાથે સંકળાયેલી આ વૈધાનિક જોગવાઈએ સંકેત આપ્યો છે કે અન્ય ડિરેક્ટર કંપની સાથેની વિશ્વાસુ જવાબદારીને કારણે યોગ્ય ખંત સાથે તેમનો હોદ્દો સંભાળશે.એવા શ્રેણીબદ્ધ કિસ્સાઓ છે કે જેમાં એવું માનવામાં આવ્યું છે કે કંપનીના નિયામકની સ્થિતિ કંપની સાથે વિશ્વાસપાત્ર સંબંધ છે અને ડિરેક્ટર તેની સાથે અથવા તેના વતી કોઈપણ વ્યવહારમાં કંપની પ્રત્યે અત્યંત

સદ્ભાવના જાળવવાની કાનૂની જવાબદારી હેઠળ હોવાનું માનવામાં આવે છે અથવા માનવામાં આવે છે અને તેથી, કંપની પ્રત્યે અરજદારની આ જવાબદારીને ધ્યાનમાં રાખીને, તે કંપનીની બાબતો વિશે સંપૂર્ણપણે અજ્ઞાનતાની દલીલ કરી શકતો નથી જેણે વ્યવહારીક રીતે કંપનીને બંધ કરવા તરફ દોરી છે.આ વિશ્વાસપાત્ર જવાબદારી રાજીનામું સાથે સમાપ્ત થતી નથી.અગાઉ કહ્યું તેમ, કંપની અધિનિયમની કલમ ૧૬૬ની પેટા-કલમ (૩), જેમાં સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું હતું કે નિર્દેશક પોતાની ફરજો યોગ્ય અને વાજબી કાળજી સાથે નિભાવશે અને જેના આધારે સર્વોચ્ચ અદાલતે એન. નારાયણન વિરુદ્ધ ન્યાયિક અધિકારી, સેબીના કિસ્સામાં એ.આઈ.આર. ૨૦૧૩ એસસી ૩૧૯૧માં અહેવાલ આપ્યો હતો કે, 'જો નિર્દેશક યોગ્ય કાળજી અને ખંતનો ઉપયોગ કરવામાં નિષ્ફળ જાય અને તેથી, આંકડાઓને બનાવટી બનાવવા અને ખોટી જાહેરાતને મંજૂરી આપવામાં આવે, તો તેઓ કોર્પોરેટ શાસનની નિષ્ફળતા માટે જવાબદાર રહેશે.'ઉપરોક્ત નિર્ણયના સંબંધિત અવલોકનો અહીં ફરીથી રજૂ કરવામાં આવ્યા છે:

“૩૨ વાર્ષિક રેકૉર્ડ અને અહેવાલો તૈયાર કરવાની જવાબદારી નિર્દેશકો પર મૂકવામાં આવે છે અને તે અહેવાલો 'સાચા અને ન્યાયી દૃષ્ટિકોણ' ને પ્રતિબિંબિત કરે છે.નિર્દેશકોની મુખ્ય જવાબદારી એ છે કે તેઓ ખાતાઓને ત્યારે જ મંજૂરી આપે જ્યારે તેઓ સંતુષ્ટ હોય કે તેઓ સંબંધિત

સમયગાળા માટે નફો અથવા નુકસાન અને કંપનીની યોગ્ય નાણાકીય સ્થિતિ વિશે સાચું અને ન્યાયી દષ્ટિકોણ આપે છે.

૩૩ કંપની જો કે કાનૂની સંસ્થા પોતે કાર્ય કરી શકતી નથી, તે ફક્ત તેના ડિરેક્ટર્સ દ્વારા જ કાર્ય કરી શકે છે.તેઓ અત્યંત કાળજી, કૌશલ્ય અને ખંત સાથે કંપની વતી તેમની સત્તાનો ઉપયોગ કરે તેવી અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે.આ અદાલતે ઓફિશિયલ લિક્વિડેટર વિરુદ્ધ પી. એ. તેંડુલકર (૧૯૭૩) ૧ એસ. સી. સી. ૬૦૨ કેસમાં કંપનીના ડિરેક્ટરની ફરજ શું છે તેનું વર્ણન કરતી વખતે જણાવ્યું હતું કે ડિરેક્ટરને નિયુક્ત કરવામાં આવે છે અને તે કંપનીના સંચાલન સાથે વ્યક્તિગત રીતે એટલો નજીકથી અને લાંબા સમયથી સંકળાયેલો હોવાનું દર્શાવી શકાય છે કે તે માત્ર કંપનીના વ્યવસાયના સંચાલનમાં છેતરપિંડી માટે જવાબદાર માનવામાં આવશે નહીં, તેમ છતાં તેની સામે વ્યક્તિગત રીતે અપ્રમાણિકતાના કોઈ ચોક્કસ કૃત્યની જોગવાઈ નથી.કંપનીની બાબતોની ઉપરછઠ્ઠી રીતે પણ તપાસ કરનાર દરેક વ્યક્તિ માટે જે સ્પષ્ટ હોવું જોઈએ તેના પર તે પોતાની આંખો બંધ કરી શકતો નથી.

૪૦ અપીલકર્તાએ પહેલેથી જ કહ્યું છે તેમ વલણ અપનાવ્યું છે કે તેઓ સંપૂર્ણ સમયના ડિરેક્ટર હોવા છતાં તેઓ ખાતાઓ અને નાણાં સાથે

પરિચિત ન હતા અને માત્ર કંપનીના માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપન સાથે વ્યવહાર કરતા હતા, તેથી, તેમનો રોકાણકારોને છેતરવાનો કોઈ કપટપૂર્ણ ઇરાદો નહોતો.અમને આ દલીલ સ્વીકારવી મુશ્કેલ લાગે છે.અપીલકર્તા, સ્વીકાર્યું છે કે, વાર્ષિક ખાતાઓ, બેલેન્સશીટ અને નાણાકીય સ્ટેટમેન્ટ તૈયાર કરવા અને વાર્ષિક સામાન્ય સભામાં કંપની સમક્ષ તેને મૂકવા અને તેને કંપનીઓના રજિસ્ટ્રાર સમક્ષ તેમજ સેબી સમક્ષ દાખલ કરવાના સંદર્ભમાં કંપનીના સંપૂર્ણ સમયના ડિરેક્ટર હતા, કંપનીના ડિરેક્ટરોની વધુ જવાબદારી હોય છે, ખાસ કરીને જ્યારે કંપની નોંધાયેલ કંપની હોય.કંપનીઓના ડિરેક્ટર્સ, ખાસ કરીને લિસ્ટેડ કંપનીઓના ડિરેક્ટર્સ પાસે કંપનીની નાણાકીય સ્થિતિ, ડિવિડન્ડ દર, વાર્ષિક ખાતાઓ વગેરે જેવી આંતરિક માહિતી હોય છે. નિર્દેશકો પાસેથી અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે કે તેઓ જે હેતુઓ માટે તેમને આપવામાં આવે છે તે માટે સત્તાનો ઉપયોગ કરે.કેટલીકવાર તેઓ તેમના અંગત લાભ માટે તેમની સત્તાનો દુરુપયોગ કરી શકે છે અને ગેરકાયદેસર લાભ માટે લોકો સમક્ષ ખોટી રજૂઆત કરી શકે છે.”

૧૨.૨ તેથી, એવા કિસ્સાઓમાં પણ કે જ્યાં ડિરેક્ટર દેખરેખ વિના અન્ય ડિરેક્ટરોની વિવેકબુદ્ધિ પર આ બાબત છોડી રહ્યા હોય અને કયા હેતુ માટે લોન આપવામાં આવી હતી તેની તપાસ કર્યા વિના લોન આપવા માટે પણ અને

પરિણામે, જ્યારે કંપનીને વ્યવહારમાં નુકસાન થયું ત્યારે ડિરેક્ટર્સને જવાબદાર ઠેરવવામાં આવ્યા હતા, જેમ કે ડોર્ચેસ્ટર ફાઇનાન્સ કંપની લિમિટેડ વિરુદ્ધ સ્ટેબિંગ્સના કિસ્સામાં, ૧ સહ વકીલો ૩૮ (યુએસએ) માં અહેવાલ આપ્યો હતો અને તેથી, કાયદાના આ પ્રસ્તાવને જોતા, જે વલણ લેવામાં આવ્યું છે કે અરજદાર હકીકત વિશે સંપૂર્ણપણે અજાણ હતો અને શ્રી પ્રતીક આર શાહ દ્વારા બધું કરવામાં આવ્યું હતું તે અરજદારને સ્ફટિકીકૃત જવાબદારીમાંથી મુક્ત થવા માટે ઉપલબ્ધ બહાનું નથી. .આ કાયદો કંપનીના ડિરેક્ટરને પોતાનો હોદ્દો અન્ય લોકો પર છોડવાની મંજૂરી આપતો નથી અને તેથી, આવી બેદરકારીને કારણે તેને પરિણામ ભોગવવું પડે છે.આવી સોંપણી કાયદામાં અસ્વીકાર્ય તરીકે રદબાતલ રહેશે અને તેથી, બચાવ પક્ષ કે જે એવું રજૂ કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે કે બધું અન્ય લોકો દ્વારા કરવામાં આવે છે તે અરજદારને ઉપલબ્ધ નથી.કંપનીમાં ડિરેક્ટરની વિશ્વાસપાત્ર સ્થિતિ ડિરેક્ટર્સને હંમેશા તેમના હાથ ઉપર કરવાની અને એમ કહેવાની મંજૂરી આપતી નથી કે અમે કંઈ જાણતા નથી કારણ કે ભાગ લીધો નથી અને તેથી, કંપનીમાં અરજદારની આ સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને અમે આવા બચાવને મંજૂરી આપવાનો પ્રસ્તાવ કરતા નથી.તેનાથી વિપરીત, અમને લાગે છે કે કંપનીના નોંધપાત્ર પ્રમાણમાં હોલિંગ માળખા ધરાવતા ડિરેક્ટરને રાજીનામાની આડમાં પોતાની જાતને જવાબદારીઓથી દૂર રાખવા માટે આવી અરજી કરવાની મંજૂરી ક્યારેય આપી શકાતી નથી.

૧૨.૩ હવે, આ પરિસ્થિતિના સંદર્ભમાં જો આપણે કોર્પોરેટ પડદો ઉપાડવાના સિદ્ધાંતની તપાસ કરીએ, તો એવું લાગે છે કે સત્તામંડળે આ સિદ્ધાંતને યોગ્ય રીતે લાગુ કર્યો છે.અલગ કાનૂની અસ્તિત્વના સિદ્ધાંતને **સલોમન વિરુદ્ધ સલોમન એન્ડ કંપની લિમિટેડ**ના એક સારી રીતે માન્યતા પ્રાપ્ત કેસ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવ્યો છે, જેમાં તે સ્વીકારવામાં આવે છે કે જ્યારે કોઈ કંપનીનો સમાવેશ થાય છે, ત્યારે તમામ વ્યવહારો કંપની સાથે હોય છે અને કંપની પાછળની તમામ વ્યક્તિઓની અવગણના કરવામાં આવે છે, ભલે તે મહત્વપૂર્ણ હોય.આનો અર્થ એ છે કે કંપની અને તેના સભ્યો વચ્ચે પડદો દોરવામાં આવે છે.એવું માનવામાં આવે છે કે સામાન્ય રીતે, કંપનીના કોર્પોરેટ વ્યક્તિત્વના આ સિદ્ધાંતને માન આપવું જોઈએ.ગમે તે હોય, જ્યારે લોકો કોર્પોરેટ વ્યક્તિત્વના આ પડદાનો દુરુપયોગ કરવાનું શરૂ કરે છે ત્યારે અદાલતો માટે કોર્પોરેટ પડદો વીંધવો જરૂરી બને છે અને તે વ્યક્તિઓ તરફ ધ્યાન આપવું જરૂરી બને છે જે હકીકતમાં વાસ્તવિક લાભાર્થીઓ છે અને કોર્પોરેટ પડદો ઉપાડવાનો અથવા કોર્પોરેટ પડદો વીંધવાનો આ સારી રીતે માન્ય સિદ્ધાંત અસાધારણ સંજોગોમાં સારી રીતે સ્વીકારવામાં આવે છે જે હાથ પરના કેસની પૃષ્ઠભૂમિમાંથી પ્રતિબિંબિત થાય છે.જો કે અરજદાર દ્વારા બચાવ પક્ષની સ્થાપના કરવામાં આવે છે કે તેમના રાજીનામા પછી બધું જ કરવામાં આવ્યું છે, પરંતુ તપાસ પર એવું લાગે છે કે

સંબંધિત વર્ષમાં જ્યારે નોંધપાત્ર વ્યવહારો અને વિશાળ રોકડ થાપણો આવી છે, ત્યારે તે અરજદારના નિયામકના કાર્યકાળ દરમિયાન હોવાનું કહી શકાય.

૧૩ જો કંપનીનો ઉપયોગ કરચોરીના સાધન તરીકે અથવા કરચોરીના સાધન તરીકે કરવામાં આવે તો કોર્પોરેટ પડદોના આ સારી રીતે માન્ય સિદ્ધાંતને દૂર કરી શકાય છે. કરવેરાની જવાબદારીને અવગણો અને તે કિસ્સામાં, વ્યક્તિગત શેરહોલ્ડર પણ આવકવેરો ચૂકવવા માટે જવાબદાર હોઈ શકે છે. સુપ્રીમ કોર્ટે જુગીલાલ કમલાપત વિરુદ્ધ આવકવેરાના કમિશનર, ચુપીના ૧૯૬૪ (૫૨) આઈટીઆર ૮૧૧માં નોંધાયેલા કેસમાં ચુકાદો આપ્યો છે કે જો તેનો ઉપયોગ કરચોરી માટે અથવા કરવેરાની જવાબદારીઓને અવગણવા માટે કરવામાં આવે તો કોર્ટ કોર્પોરેટ એન્ટિટીનું માસ્ક હટાવવાનો હકદાર છે અને તેથી, આવી સ્થિતિમાં, સંબંધિત વ્યક્તિને આવકવેરો માટે જવાબદાર ઠેરવી શકાય છે. આવકવેરાના કમિશનર વિરુદ્ધ શ્રી મીનાક્ષી મિલ્સ, મદુરાઈના કિસ્સામાં, એ.આઈ.આર ૧૯૬૭ એસસી ૮૧૯ માં નોંધાયેલા અહેવાલમાં, એવી દરખાસ્ત પણ કરવામાં આવી છે કે જો કંપનીનો ઉપયોગ જવાબદારીને અવગણવાના સાધન તરીકે કરવામાં આવે તો કોર્ટને કોર્પોરેટ પડદો હટાવવાની સત્તા છે.

૧૩.૧ એવા ઘણા કિસ્સાઓ છે જેમાં આવકના રક્ષણના હેતુથી સત્તાધિકારી તેમજ અદાલત કોર્પોરેટ પડદો ઉપાડવા અને તેની પાછળની તપાસ કરવા અને

સંબંધિત વ્યક્તિની જવાબદારી નક્કી કરવા માટે હકદાર છે, પછી ભલે તે ગમે તે હોય.

૧૪ આ મુદ્દા પરનો કાયદો યોગ્ય રીતે સ્પષ્ટ છે કે જે કલમ લાગુ પડે છે તે કાયદાની કલમ ૧૭ સાથે સંબંધિત છે. અત્યાર સુધીમાં ન્યાયિક ઘોષણાઓએ સ્પષ્ટ કરી દીધું છે કે કોર્પોરેટ આવરણને તોડવા માટે કોર્પોરેટ પડદો ઉપાડવા અથવા વીંધવાની વિભાવનાનો ઉપયોગ પબ્લિક લિમિટેડ કંપનીના કિસ્સામાં પણ કરી શકાય છે.તેમાં કોઈ શંકા નથી કે અદાલતોએ ઉપરોક્ત મુદ્દા સાથે સાવધાનીપૂર્વક વ્યવહાર કરવો પડશે, પરંતુ તે જ સમયે, કોર્પોરેટ પડદો ન હટાવવા માટે કોઈ પ્રતિબંધ નથી.આ મુદ્દા પરની કેટલીક ઘોષણાઓ નફાકારક રીતે સંદર્ભિત કરવાની છે. ધાવલ એન. પટેલ વિરુદ્ધ આવકવેરાના કમિશનરના કેસમાં આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચે ૨૦૧૪ (૧૮૪) કોમકેસ ૩૬૭માં આ મુદ્દે કાયદાને ધ્યાનમાં લીધા પછી ફકરા નંબર ૬માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

“૧૦ આ અદાલતે સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧૯૨૧/૨૦૦૫ માં કેટલાક નિર્ણયોનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો અને આ રીતે ચુકાદો આપ્યો હતો (પાનું ૩૬૨):

૩૫૩ આઈ. ટી. આર. ૫૮૫માં નોંધાયેલા પ્રવીણભાઈ એમ. ખેની વિરુદ્ધ ઇન્કોમેટેક્સના સહાયક કમિશનર, સેન્ટ્રલ સર્કલ ૨ અને અન્યોના કેસમાં આ અદાલતને પબ્લિક લિમિટેડ કંપનીના ડિરેક્ટરોની જવાબદારી સાથે વ્યવહાર કરવાનો પ્રસંગ મળ્યો હતો, જ્યાં આવી કંપનીના અરજદાર ડિરેક્ટર સામે કલમ ૧૭ હેઠળ કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી હતી. પબ્લિક લિમિટેડ કંપની સામે તપાસની કાર્યવાહી અનુસાર, કર જવાબદારી ૧૫૫ કરોડ રૂપિયાથી વધુ નક્કી કરવામાં આવી હતી. મહેસૂલનો અભિપ્રાય હતો કે આવી કંપનીની રચના ભાગીદારીનો વ્યવસાય સંભાળવા માટે કરવામાં આવી હતી અને ડિરેક્ટરોએ સ્થાવર મિલકતના રૂપમાં વિશાળ સંપત્તિ એકઠી કરી હતી અને જાહેરાત કરી હતી કે આવક ભાગીદારીના સભ્યો પર ન હતી અને અન્ય કંપનીના ડિરેક્ટર બન્યા હતા. મહેસૂલનો એવો નિષ્કર્ષ કે કંપનીના ડિરેક્ટરો અને શેરધારકો અને કંપની દ્વારા કંપનીની બિનહિસાબી આવકનો અયોગ્ય રીતે ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો તે માત્ર બિનહિસાબી નાણાંની રચના માટેનો એક માર્ગ હતો. કોર્પોરેશનનો પડદો હટાવવા અને જાહેર કંપનીના કરવેરાની વસૂલાત માટે વિનંતી કરવામાં આવે છે. આવી સ્થિતિમાં, કોર્પોરેટ પડદો હટાવવા માટે કાયદાની કલમ ૧૭ ૯ હેઠળ કાર્યવાહી કરવામાં આવી હતી. આ પાસા પર આ અદાલતના સંબંધિત તારણોને નીચે મુજબ પુનઃઉત્પાદિત કરવા નફાકારક રહેશે (૬૧૮):

ઉપરોક્ત ન્યાયિક ઘોષણાઓ પરથી, તે જોઈ શકાય છે કે કોર્પોરેટ પડદો ઉઠાવવા અથવા વીંધવાની વિભાવના, જેને કેટલીકવાર કોર્પોરેટ કવચ તોડવા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે, તેને અદાલતો દ્વારા સાવચેતીપૂર્વક લાગુ કરવામાં આવે છે.જો કે, એવું માનવામાં આવે છે કે આવા સિદ્ધાંતની સીમાઓ હજુ સુધી વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવી નથી અને જ્યાં આવા સિદ્ધાંતને લાગુ કરવો પડી શકે છે તે ક્ષેત્રો વિસ્તૃત થઈ શકે છે.મુખ્યત્વે, કોર્પોરેટ બોડીનો ખ્યાલ તેના ડિરેક્ટરોથી સ્વતંત્ર અસ્તિત્વનો આનંદ માણતી સ્વતંત્ર સંસ્થા છે, તે એક જાણીતો સિદ્ધાંત છે.તેની અસ્કયામતો તેના સભ્યોની અસ્કયામતોથી અલગ અને અલગ છે.તેના લેણદારો તેના સભ્યોની સંપત્તિમાંથી સંતોષ મેળવી શકતા નથી.જો કે, સતત વિકાસશીલ વિશ્વ અને વિસ્તરી રહેલી આર્થિક જટિલતાઓ સાથે, અદાલતોએ અવકાશ અને પરિમાણો અથવા એવા ક્ષેત્રોને મર્યાદિત કરવાનો ઇનકાર કર્યો છે જ્યાં કોર્પોરેટ પડદો હટાવવો પડી શકે છે.

ગમે તેટલી સાવધાનીપૂર્વક, કોર્પોરેટ પડદો વીંધવાની વિભાવના અદાલતો દ્વારા વિવિધ પરિસ્થિતિઓમાં લાગુ કરવામાં આવે છે.બે પરિસ્થિતિઓ જ્યાં આવા સિદ્ધાંતને સતત લાગુ કરવામાં આવે છે,

એક જ્યાં કાયદો પોતે જ મંજૂરી આપે છે અથવા જોગવાઈ કરે છે અને બીજું જ્યાં રેકૉર્ડ પર સ્થાપિત સ્પષ્ટ તથ્યોને કારણે એવું જોવા મળે છે કે એક જટિલ જાળ માત્ર રાજ્યના મહેસૂલ હિતમાં છેતરપિંડી કરવાના દષ્ટિકોણથી બનાવવામાં આવી છે.જો એવું જોવા મળે કે કોઈ સંસ્થાનો સમાવેશ માત્ર આવકની છેતરપિંડી કરવા માટે સ્મોક સ્કીન બનાવવા માટે છે અને જે વ્યક્તિઓ કોર્પોરેટ પડદો પાછળ કંપનીના વાસ્તવિક સંચાલકો અને છેતરપિંડીના લાભાર્થીઓ છે તેમને રક્ષણ આપવા માટે છે, તો અદાલતો કોર્પોરેટ દરજ્જાની અવગણના કરવામાં અચકાતી નથી અને આવી જટિલ રચનાના વાસ્તવિક લાભાર્થીઓ પર પ્રહાર કરે છે.

કાયદાની કલમ ૧૭૯ પોતે જ કોર્પોરેટ પડદો વીંધવાની વૈધાનિક રચના છે.સામાન્ય રીતે, કંપનીના ડિરેક્ટર્સ, ખાનગી કંપનીના ડિરેક્ટર્સ પણ કંપનીના કરવેરાની બાકી રકમ માટે જવાબદાર રહેશે નહીં.જો કે, કાયદાની કલમ ૧૭ ૯ની પેટા કલમ (૧) હેઠળ, અમુક શરતોના સંતોષને આધિન, ડિરેક્ટર્સને સંયુક્ત રીતે અને અલગ અલગ રીતે કંપનીના બાકી લેણાં ચૂકવવા માટે જવાબદાર ઠેરવી શકાય છે.

જો કે, વર્તમાન કેસમાં, મહેસૂલ જાહેર કંપનીના કિસ્સામાં કોર્પોરેટ પડદો હટાવવાના સિદ્ધાંતને લાગુ કરવા ઈચ્છતો હતો અને કાયદાની કલમ ૧૭ માં સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓનો આશરો લેવા માંગતો હતો. અમારા મતે જો સહાયક કમિશનર દ્વારા નોંધાયેલા પરિબળો યોગ્ય રીતે સ્થાપિત થાય છે, તો કોર્પોરેટ પડદો ઉપાડવાની આવી બેવડી અરજી શા માટે લાગુ કરી શકાતી નથી તેનું કોઈ કારણ નથી, એક વૈધાનિક રીતે પ્રદાન કરાયેલ અને અન્ય પરિસ્થિતિની તાત્કાલિક જરૂરિયાતને કારણે.ઉપર નોંધ્યા મુજબ, સહાયક કમિશનર દ્વારા વિવાદિત ક્રમમાં વર્ણવવામાં આવેલા પરિબળો સ્પષ્ટ છે.કંપનીએ ₹૧૫૫ કરોડથી વધુનો કર ચૂકવ્યો હતો.મહેસૂલ સત્તામંડળ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલી સર્ચ ઓપરેશન દરમિયાન પણ આવું જ જાણવા મળ્યું હતું.કંપનીની અસ્કયામતોની જમીની આટલી મોટી બાકી નીકળતી રકમમાંથી ૫ કરોડ રૂપિયાથી વધુની વસૂલાત થઈ શકે છે.ભાગીદારીનો વ્યવસાય સંભાળવા માટે કંપનીની રચના કરવામાં આવી હતી.ભાગીદારી પેઢીના સભ્યો અને એક જ પરિવારના અન્ય પરિવારના સભ્યો કંપનીના ડિરેક્ટર બન્યા હતા.કંપનીના શેર તેમની પાસે હતા અને જાહેર જનતાના કોઈ સભ્ય પાસે નહોતા.ડિરેક્ટરોએ સ્થાવર મિલકતના રૂપમાં વિશાળ સંપત્તિ ભેગી કરી હતી.તેથી સહાયક

કમિશનરનો અભિપ્રાય હતો કે કંપની માત્ર બિનહિસાબી નાણાંનું સર્જન કરવા અને ડિરેક્ટરોને નિયુક્ત કરવા માટેનું એક માધ્યમ છે.

આમ, અદાલતો આ ચુકાદાઓમાં સ્પષ્ટ રહી છે કે અનિવાર્યપણે બે શરતો હેઠળ કોર્પોરેટ પડદો વેધન અદાલતો દ્વારા લાગુ કરવામાં આવશે, એક જ્યાં કાયદો પોતે મંજૂરી આપશે અને બીજું, જ્યાં રેકૉર્ડમાંથી સ્પષ્ટ તથ્યો બહાર આવે છે. પ્રવીણભાઈ ખેની (સુપ્રા) માં આ અદાલત સમક્ષના કેસમાં, મહેસૂલ વિભાગે પૂરતી સામગ્રી રજૂ કરી હતી અને જ્યારે પરિસ્થિતિની તાત્કાલિક જરૂરિયાતને પહોંચી વળવાની બંને શરતોને યોગ્ય રીતે સંતોષવામાં આવી હતી, ત્યારે અદાલત દ્વારા પડદો ઉપાડવાની બેવડી અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.

સંદીપ એ. મહેતા વિરુદ્ધ આવકવેરાના અધિકારીના કેસમાં સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧૦૬૮૬/૨૦૧૩ સાથે સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧૦૬૮૮/૨૦૧૩ અને અન્ય કેસમાં ૧૫ ઓક્ટોબર, ૨૦૧૩ના રોજ ચુકાદો આપવામાં આવ્યો હતો, આ અદાલતને પણ પ્રવીણભાઈ ખેની (સુપ્રા) ના કેસમાં નિર્ણયનો સંદર્ભ આપવાનો પ્રસંગ મળ્યો હતો. વર્તમાન કેસ સાથે કંઈક અંશે સમાન

હકીકતો રજૂ કરવામાં આવી હતી, જેમાં અરજદારો કંપનીના ડિરેક્ટર હતા, જ્યાં ડિરેક્ટર તરીકે તેમની ક્ષમતામાં કાયદાની કલમ ૧૭ હેઠળ માંગની વસૂલાત માટે ડિરેક્ટરને નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી.કંપની વર્ષ ૧૯૯૫થી પબ્લિક લિમિટેડ કંપની હતી અને અરજદારોને ડિસેમ્બર, ૨૦૦૫માં કંપનીના ડિરેક્ટર તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા.કંપનીના ખાનગી મર્યાદિત કંપનીમાંથી જાહેર મર્યાદિત કંપનીમાં રૂપાંતર સમયે તેઓ શેરધારકો પણ નહોતા.મહેસૂલ દ્વારા કોર્પોરેટ પડદો ઉપાડવાની વિનંતી પણ કરવામાં આવી હતી.ઉપરોક્ત પાસા પર ન્યાયિક ઘોષણાઓને યોગ્ય રીતે ધ્યાનમાં લેવા અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીને ધ્યાનમાં લેવા પર, કોર્ટે કોર્પોરેટ પડદો હટાવવાની ઉપરોક્ત વિનંતીને મંજૂરી આપવાની કોઈ જરૂર ન લાગી:

૨૩ અહીં ઉપર ચર્ચા કરાયેલા ગુણોત્તરમાંથી, તે તપાસવાની જરૂર છે કે ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં ઉદ્દેખિત બે પરિસ્થિતિઓમાંથી કોઈ પણ રેકૉર્ડ પર અસ્તિત્વમાં છે કે કેમ.પ્રથમ, શું કાયદો પોતે જ પડદો ઉપાડવાની મંજૂરી આપે છે અથવા જોગવાઈ કરે છે અને બીજું, શું હકીકતો રેકૉર્ડ પર એટલી સ્પષ્ટ રીતે ઉભરી રહી છે કે જેના દ્વારા તે શોધી શકાય છે કે મહેસૂલના હિતને હરાવવા માટે, તથ્યોની

જટિલતા ઊભી કરીને પ્રયાસ કરવામાં આવે છે.તાત્કાલિક કિસ્સામાં, એટલે કે, બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, જે તપાસ કરવાની જરૂર છે તે એ છે કે શું રાજ્યના હિતને હરાવવા માટે કેટલાક વાસ્તવિક લાભાર્થીઓએ જટિલ ડિઝાઇન અને વેબ બનાવ્યું છે અને કોર્પોરેટ પડદો પાછળ છુપાવવાનું પસંદ કર્યું છે.કાયદાની કલમ ૧૭ એ પોતે જ કાયદાની રચના છે જેના દ્વારા કોર્પોરેટ પડદો વીંધી શકાય છે અને પ્રાઇવેટ લિમિટેડ કંપનીના મૂળ ડિરેક્ટરોને કંપનીના બાકી કર માટે જવાબદાર ઠેરવી શકાય છે.જોકે, આ કાયદાએ એવી પરિસ્થિતિ ઊભી કરી છે કે જેમાં તેમને સંયુક્ત રીતે અને અલગ અલગ રીતે જવાબદાર ઠેરવી શકાય છે.તાત્કાલિક કિસ્સામાં, હકીકતો દેખીતી રીતે સ્પષ્ટ છે કે જેના દ્વારા અમાદી ઇન્વેસ્ટમેન્ટ લિમિટેડનું ખાનગી મર્યાદિત કંપનીમાંથી જાહેર મર્યાદિત કંપનીમાં રૂપાંતર ૧૯૯૫માં થયું હતું.અરજદારોને ૨૯/૧૨/૨૦૦૫ પર અમાદી ઇન્વેસ્ટમેન્ટ લિમિટેડના ડિરેક્ટર તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા.તેઓ ૫/૬/૧૯૯૫ થી ૩૦/૯/૨૦૦૬ સુધી કંપનીના શેરધારકો પણ નહોતા.તેથી, તે સ્થાપિત કરવાની કોઈ જરૂરિયાત રહેશે નહીં કે કંપનીને બાકી રહેલી રકમની વસૂલાત ન થવી એ કંપનીની બાબતોના સંબંધમાં અરજદારોની કોઈપણ ગંભીર બેદરકારી, ગેરરીતિ અથવા ફરજના

ઉદ્ધંધનને આભારી હોઈ શકે.તેથી, અરજદારો સામે કલમ ૧૭ ૯ હેઠળની કાર્યવાહી ખોટી નહીં હોય.અરજદારો ૨૦૦-૫૦૬ના મૂલ્યાંકન વર્ષ સાથે સંબંધિત કંપનીની જવાબદારી માટે ૨૮/૧૨/૨૦૦૫ સુધી કંપનીના ડિરેક્ટર ન હોવાથી, તેમને કાયદાની કલમ ૧૭ ૯ હેઠળ જવાબદાર ઠેરવી શકાતા નથી.

૨૪ આમ, આ કાયદો કાયદાની કોર્પોરેટ પડદો કલમ ૧૭ ૯ને દૂર કરવાની મંજૂરી આપે છે, કારણ કે તે કાયદાની એક રીત છે જે આવા પડદોને વીંધવાની મંજૂરી આપે છે, અલબત્ત, પડદો પાછળ ખાનગી કંપનીના નિર્દેશકો લાભાર્થી છે અને જેમણે તેમના વ્યક્તિગત હિત માટે આવી જટિલ જાળ ઊભી કરી છે જેથી મહેસૂલ સાથે છેતરપિંડી કરી શકાય.

૨૫ જ્યારે તાત્કાલિક કેસમાં હકીકતો પૂરતી સ્પષ્ટ હોય છે, જ્યાં અરજદારો ક્યારેય ૨૮/૧૨/૨૦૦૫ સુધી કંપનીની બાબતો સાથે સંબંધિત ન હતા અને કંપની પહેલેથી જ પબ્લિક લિમિટેડ કંપની બની ગઈ હતી અને જ્યારે તેઓ ડિરેક્ટર બન્યા ત્યાં સુધી તેઓ વર્ષ ૨૦૦૬ સુધીના સમગ્ર સમયગાળા માટે સામાન્ય શેરધારકો પણ ન હતા, ત્યારે પ્રવીણભાઈ એમ. ખેની વિરુદ્ધ આવકવેરાના

સહાયક કમિશનર અને અન્ય (સુપ્રા) ના નિર્ણયના ગુણોત્તરને લાગુ કરવાનો અથવા તે બાબત માટે કાયદાની કલમ ૧૭ ની જોગવાઈઓ લાગુ કરવાની પ્રતિવાદીઓની કાર્યવાહીને સમર્થન આપવાનો કોઈ પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી.

વર્તમાન કિસ્સામાં, આપણે જોઈ શકીએ છીએ તેમ, મેસર્સ બ્લુ ઇન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી કંપની એક પબ્લિક લિમિટેડ કંપની છે.૨૫ મે, ૧૯૯૨ના રોજ સંસ્થાપના પ્રમાણપત્ર દ્વારા તેને પબ્લિક લિમિટેડ કંપની તરીકે સામેલ કરવામાં આવી હતી.તે જૂન, ૧૯૯૬માં એક જાહેર અંક સાથે બહાર આવ્યું હતું.આ કંપનીના અરજદાર ડિરેક્ટરે ૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૭ના રોજ રાજીનામું આપ્યું હતું.એ સાચું છે કે બાકી નીકળતી રકમ ૧૯૯૫-૯૬, ૧૯૯૬-૯૭ અને ૧૯૯૭-૯૮ વર્ષોની છે.૧૪ ઓક્ટોબર, ૨૦૦૧ના રોજ કાયદાની કલમ ૨૨૧ (૧) હેઠળ નોટિસ બહાર પાડવામાં આવી હતી, જેમાં ઉપરોક્ત વર્ષોથી કંપનીની બાકી નીકળતી રકમની ₹૨૯૭ લાખની ચૂકવણી ન કરવા બદલ દંડ વસૂલવાની માંગ કરવામાં આવી હતી.તે વિવાદમાં નથી કે અરજદારે સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૭ થી કંપનીના ડિરેક્ટર તરીકે કામ કરવાનું બંધ કરી દીધું.

આકારણી વર્ષ ૧૯૯૫-૯૬, ૧૯૯૬-૯૭ અને ૧૯૯૭-૯૮ માટે કંપનીની બાકી નીકળતી રકમના સંદર્ભમાં, કંપની ૨૫ મે, ૧૯૯૨થી પબ્લિક લિમિટેડ કંપની હોવાથી સ્થાપનાનું પ્રમાણપત્ર આવી ગયું છે, નોટિસ જ જારી કરી શકાતી નથી, જ્યાં સુધી, અલબત્ત, પ્રવીણભાઈ ખેની (સુપ્રા) ના કિસ્સામાં પૂરી પાડવામાં આવેલ હોય અને ત્યારબાદ, સંદીપ એ. મહેતાના (સુપ્રા) કિસ્સામાં, ત્યાં સ્પષ્ટ તથ્યો છે જે કોર્પોરેટ પડદો હટાવવાની મંજૂરી આપશે.વર્તમાન કિસ્સામાં, જેમ કે જોઈ શકાય છે, તે પાયાની હકીકતો સંપૂર્ણપણે ખૂટે છે.તે મહેસૂલનો કેસ પણ નથી કે આવા દાવા પડદો હટાવવાની બાંધધરી આપે છે.આ બધા વર્ષોના મૂલ્યાંકનના પરિણામે ઉભી થયેલી કરવેરાની માંગણીઓની કંપની દ્વારા જવાબદારીની પરિપૂર્ણતા સિવાય, કોર્ટને કોર્પોરેટ પડદો વીંધવાની મંજૂરી આપવા માટે કંઈપણ રેકૉર્ડ પર આવતું નથી.અરજદાર પબ્લિક લિમિટેડ કંપનીના ડિરેક્ટર હોવાથી, આ જોગવાઈ લાગુ પડતી નથી.

કાયદાની કલમ ૧૭ એ ખાનગી કંપનીના ડિરેક્ટર પર પરોક્ષ જવાબદારી લાદવાનું પસંદ કરે છે, જ્યારે તે ડિરેક્ટર તરીકે કામ કરે છે ત્યારે આકારણી વર્ષના કરની બાકી રકમના સંદર્ભમાં તેની જવાબદારી કંપની સાથે સહ-વિસ્તૃત કરે છે.જો કે, કંપનીની જવાબદારીના

સંબંધમાં આવકવેરાના સત્તામંડળે તેની વસૂલાત પર ભાર મૂકવાની જરૂર પડશે અને જ્યારે કંપની આવી જવાબદારી નિભાવવામાં અસમર્થ હોય અને કરવેરાના સત્તામંડળના આવા કરવેરાના બાકી લેણાંને સાકાર કરવાના પ્રયાસો ન થાય, ત્યારે નિયામકને વસૂલાતની નોટિસ જારી કરવાની જરૂર છે.આ જોગવાઈઓ ખાનગી કંપનીઓના સંદર્ભમાં કરવામાં આવી છે અને કાયદાની કલમ ૧૭ ૯ ની પેટા કલમ (૨) એ સ્પષ્ટપણે સ્પષ્ટ કરે છે કે જાહેર કંપની અથવા જાહેર મર્યાદિત કંપનીના કિસ્સામાં, તે જ જોગવાઈ લાગુ પડતી નથી.ઉપર નોંધ્યા મુજબ, કોઈ પણ વિરોધાભાસી હકીકતોની ગેરહાજરીમાં કે જેમાં આ અદાલતને કોર્પોરેટ પડદો વીંધવાની જરૂર હોય અથવા કંપની જાહેર કંપની સિવાયની છે તે સૂચવવા માટે કંઈપણ હોય, તો કાયદાની કલમ ૧૭ ૯ ની વિનંતી જ ખોટી ઠેરવવી પડશે.તે, અલબત્ત, અરજદારની જવાબદારી હશે કે તે સ્થાપિત કરે કે કંપનીને ચૂકવવાના કરની રકમની વસૂલાત ન થવાને ખાનગી કંપનીની બાબતોના સંબંધમાં અરજદાર તરફથી કોઈ ગંભીર બેદરકારી, ગેરરીતિ અથવા ફરજના ઉદ્વેગનને જવાબદાર ઠેરવી શકાય નહીં, પરંતુ, કાયદાની કલમ ૧૭ હેઠળ અરજદાર સામે જ કાર્યવાહી, જ્યારે ખોટી નહીં હોય, ત્યારે અરજી, તેથી, સફળ થવા પાત્ર છે.”

૧૫ હજુ એક અન્ય નિર્ણયમાં, ૨૦૧૫ (૩૭૫) આઈ. ટી. આર. ૭૨ માં નોંધાયેલા અજય એસ. પટેલ વિરુદ્ધ આવકવેરાના અધિકારી-વોર્ડ ૪ (૩) ના કિસ્સામાં આ અદાલતની ખંડપીઠે અવલોકનો કર્યા હતા અને કેટલાક અવલોકનો ધ્યાનમાં લેવા યોગ્ય છે અને તેથી, ફરરા નંબર ૬ માં સમાવિષ્ટ ઉપરોક્ત નિર્ણયના સંબંધિત અર્કને અહીં ફરીથી રજૂ કરવામાં આવ્યો છે:

“૬ અમે નોંધ કરી શકીએ છીએ કે પ્રવીણભાઈ એમ. ખેની (સુપ્રા) ના કિસ્સામાં આ અદાલતના ઉપરોક્ત ઉલ્લેખિત નિર્ણયમાં, કલમ હેઠળ કેસ પર વિચારણા કરતી વખતે. ૧૭૯ અધિનિયમમાં ૪, આ અદાલતે પાન ૨૩ પર આ રીતે તારણ કાઢ્યું હતું:

“૧) પ્રતિવાદી સત્તાવાળાઓએ સ્થાપિત કર્યું કે કંપની પાસેથી કરની બાકી રકમ વસૂલવી શક્ય નથી.

૨) અરજદારે ન તો વિનંતી કરી કે ન તો તે સ્થાપિત કરવામાં સફળ થયો કે આવી બિન-વસૂલાત કંપનીની બાબતોના સંબંધમાં તેની તરફથી ફરજ બજાવવામાં કોઈ ગંભીર ઉપેક્ષા, ગેરરીતિ અથવા નિષ્ફળતાને આભારી નથી.

૩) જાહેર કંપની હોવાથી, સામાન્ય રીતે, કાયદાની કલમ ૧૭ (૧) ની જોગવાઈઓ લાગુ કરી શકાતી નથી.જો કે, જો સહાયક કમિશનર દ્વારા તેમના વિવાદિત આદેશ તારીખ ૧૫/૪/૨૦૦૨ માં નોંધાયેલા અને આ ચુકાદામાં અમારા દ્વારા પ્રકાશિત કરાયેલા પરિબલો યોગ્ય રીતે સ્થાપિત થાય, તો તે ચોક્કસપણે યોગ્ય કેસ હશે જ્યાં કોર્પોરેટ પડદો હટાવવાના સિદ્ધાંતની વિનંતી વાજબી ગણાશે.

૪) જો કે, અમારું માનવું છે કે સહાયક કમિશનરે અરજદારને સુનાવણીની પૂરતી તક આપ્યા વિના અને આવા નિષ્કર્ષ પર આવવા માટે જરૂરી સામગ્રી જાહેર કર્યા વિના આવા તારણો રેકૉર્ડ કરવા માટે આગળ વધ્યા.

૫) ૧૫/૪/૨૦૦૨ ના વિવાદિત આદેશો અને ૯/૪/૨૦૦૩ ના સુધારાત્મક આદેશને રદ કરવામાં આવે છે.

૬) જો કે, અરજદારને તેના કામચલાઉ આધારો દર્શાવતી નોટિસ આપ્યા પછી કાયદા અનુસાર આગળ વધવા માટે સહાયક કમિશનર સમક્ષ કાર્યવાહી પાછી મૂકવામાં આવે છે કે તે શા માટે

કોર્પોરેટ પડદો હટાવવાની વિભાવનાનો ઉપયોગ કરવા માગે છે, જે અરજદારને આવા આક્ષેપો સાથે મળવા માટે પૂરતી તક આપે છે.અરજદારને સુનાવણીની તક આપ્યા પછી અને કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું પાલન કર્યા પછી સહાયક કમિશનર માટે રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીના આધારે કાયદા અનુસાર નવા આદેશો પસાર કરવા માટે ખુલ્લું રહેશે.””

૧૫.૧ વર્તમાન કંપની સાથે સંબંધિત રેકૉર્ડ પર પ્રવર્તમાન ઉપરોક્ત દૃશ્યને ધ્યાનમાં રાખીને, અમારો અભિપ્રાય માનવામાં આવે છે કે કોઈ પણ અતિ-તકનીકીતાને કારણે આટલી મોટી કરચોરીને આટલી હળવાશથી મંજૂરી આપી શકાતી નથી.કોર્પોરેટ પડદો ઉપાડવા અથવા વીંધવાની વિભાવના, જેને કેટલીકવાર કોર્પોરેટ શેલને તોડવા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે, તેને અદાલતો દ્વારા સાવચેતીપૂર્વક લાગુ કરવામાં આવે છે.જો કે, તે સ્વીકારવામાં આવે છે કે આવા સિદ્ધાંતની સીમાઓ હજુ સુધી વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવી નથી અને જ્યાં આવા સિદ્ધાંતને લાગુ કરવો પડી શકે છે તે ક્ષેત્રો વિસ્તૃત થઈ શકે છે.જો કે, મુખ્યત્વે, કોર્પોરેટ બોડીનો ખ્યાલ તેના ડિરેક્ટરોથી સ્વતંત્ર અસ્તિત્વનો આનંદ માણતી સ્વતંત્ર સંસ્થા છે, તે એક જાણીતો સિદ્ધાંત છે.જો કે, સતત વિકાસશીલ વિશ્વ અને વિસ્તરી રહેલી આર્થિક જટિલતાઓ સાથે, અદાલતોએ અવકાશ અને પરિમાણો અથવા એવા ક્ષેત્રોને મર્યાદિત કરવાનો ઇનકાર કર્યો છે જ્યાં કોર્પોરેટ

પડદો હટાવવો પડી શકે છે.ને પરિસ્થિતિઓ જ્યાં આવા સિદ્ધાંતને સતત લાગુ કરવામાં આવે છે તે એક છે, જ્યાં કાયદો પોતે જ મંજૂરી આપે છે અને બીજું, જ્યાં રેકૉર્ડ પર સ્થાપિત સ્પષ્ટ તથ્યોને કારણે, એવું જોવા મળે છે કે માત્ર રાજ્યના મહેસૂલ હિતમાં છેતરપિંડી કરવાના દષ્ટિકોણથી એક જટિલ જાળ બનાવવામાં આવી છે અને જો એવું જોવા મળે કે કોઈ સંસ્થાનો સમાવેશ માત્ર આવકની છેતરપિંડી કરવા માટે સ્મોક સ્કીન બનાવવા માટે છે અને તે વ્યક્તિને રક્ષણ આપવા માટે છે જે કોર્પોરેટ પડદો પાછળ કંપનીના વાસ્તવિક સંચાલક અને છેતરપિંડીના લાભાર્થી છે, તો અદાલતો કોર્પોરેટ દરજ્જાની અવગણના કરવામાં અચકાતા નથી અને આવી જટિલ રચનાના વાસ્તવિક લાભાર્થી પર હડતાળ પાડી શકે છે.વર્તમાન હકીકતની પૃષ્ઠભૂમિ એવી છે કે અમે આ સિદ્ધાંતને લાગુ કરવામાં કોઈ પણ રીતે અચકાતા નથી અને આવા સિદ્ધાંતને લાગુ કરવામાં અને ન્યાયી આદેશ પસાર કરવામાં આવકના નિર્ણયને અનુરૂપ પણ છીએ.

૧૬ કાયદાની વધુ એક દરખાસ્તને પણ અદાલત દ્વારા અવગણવી શક્ય નથી, તે એ છે કે ટાટા એન્જિનિયરિંગ એન્ડ લોકોમોટિવ કંપની લિમિટેડ અને લાઈફ ઈન્સ્યોરન્સ કોર્પોરેશન વિરુદ્ધ હરિ દાસ મુંદ્રા, ૧૯૬૨ના લો સ્યુટ (ઓલ) ૩૦ તેમજ પી. એન. બી. ફાઈનાન્સ લિમિટેડ વિરુદ્ધ શીતલ પ્રસાદ જૈન, જે ૧૯૮૩ના ૫૪ કંપની કેસ ૬૬ (દિલ્હી) માં નોંધવામાં આવી હતી, તેના કિસ્સામાં પણ તમામ અદાલતોએ સતત એવું માન્યું છે કે આપેલ કેસમાં કોર્ટ

એવી કંપનીનો કોર્પોરેટ પડદો ઉઠાવી શકે છે કે જ્યાં એવું લાગે છે કે કંપનીની રચના માત્ર કોઈ કપટપૂર્ણ હેતુ માટે કરવામાં આવી હતી અને લેણદારોને છેતરવા માટે અથવા કાનૂની જવાબદારીઓ ટાળવા માટે કરવામાં આવી હતી. હવે આ દરખાસ્તના સંદર્ભમાં, જો આપણે મેમોરેન્ડમ ઓફ એસોસિએશન તેમજ આર્ટિકલ્સ ઓફ એસોસિએશનમાં સમાવિષ્ટ કલમો પર ધ્યાન આપીએ અને તેને સંબંધિત કરીએ અને વિભાગ દ્વારા લેવામાં આવેલા વલણ સાથે, એવું લાગે છે કે કંપની મુખ્ય ઉદ્દેશ સિવાય સંપૂર્ણપણે અન્ય વ્યવસાયમાં સંકળાયેલી છે, જેના માટે કંપનીની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી અને તેથી, કાયદાની સ્થાયી સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને, જો કંપનીએ મેમોરેન્ડમ ઓફ એસોસિએશનના ઉદ્દેશ્યના અવકાશની બહાર મુસાફરી કરી હોય, તો આવા વ્યવહારને કોઈ કાનૂની પવિત્રતા નથી અને તેને રદબાતલ કહી શકાય અને તેથી, વ્યવસાયનું અયોગ્ય સંચાલન એ મુખ્ય ઉદ્દેશ સમાન છે. કંપનીનું અયોગ્ય વર્તન અને તે જ હેતુ માટે, તે કોર્ટ તેમજ કોર્પોરેટ પડદો ઉપાડવાની સત્તા માટે હંમેશા ખુલ્લું છે.

૧૭ તેવી જ રીતે, કોર્પોરેટ પડદો ઉઠાવી શકાય છે જો તે જોવા મળે કે કંપની કાનૂની અસ્તિત્વ હોવા છતાં શેરધારકોના એજન્ટ તરીકે કામ કરી રહી છે. **રીએક્શન ફિલિમ્સ લિમિટેડ**ના એક જાણીતા કેસમાં, એક બ્રિટિશ કંપની જેની રચના અમેરિકન ડિરેક્ટરના ૮૦ ટકા શેર સાથે કરવામાં આવી હતી. આ બ્રિટિશ કંપની અને એક અમેરિકન કંપનીએ બ્રિટિશ કંપનીના નામે ફિલ્મોનું નિર્માણ

કરવાની ગોઠવણ કરી હતી.ગ્રેટ બ્રિટનના વેપાર મંડળે પેઢીને બ્રિટિશ પેઢી તરીકે નોંધણી કરાવવાનો ઇનકાર કર્યો હતો અને એ વાતને સમર્થન આપ્યું હતું કે અંગ્રેજી કંપનીએ અમેરિકન પેઢીના નોમિની અથવા એજન્ટ તરીકે કામ કર્યું હતું અને આ કોર્પોરેટ પડદો હટાવ્યા પછી થયું છે.તેથી, આ હાથ પરના વિષય માટે પણ સુસંગત કેસ કાયદો છે કારણ કે અરજદાર દાખલ થયા પછી ૯૮.૩૩% ની હદ સુધી શેર મૂડી લાવ્યો છે અને અરજદારને દાખલ કર્યા પછી વ્યવસાય શરૂ કરવાનું પ્રમાણપત્ર મેળવવામાં આવ્યું હતું.તેથી, વ્યવહારીક રીતે કંપનીનો ઉપયોગ એવા વ્યવસાયના વ્યવહાર માટે લીવર તરીકે થવાનો હતો જે મેમોરેન્ડમ ઓફ એસોસિએશનનું ઉદ્દેશ્ય કરે છે.તેથી, આ તે સંબંધિત સંજોગો છે જેમાં તે સુરક્ષિત રીતે કહી શકાય કે સત્તામંડળે તેની પાછળની તપાસ કરવા અને વિભાગની આવકના રક્ષણ માટેની જવાબદારી નક્કી કરવા માટે કોર્પોરેટ પડદો હટાવવા માટે કાનૂની સત્તાઓનો યોગ્ય ઉપયોગ કર્યો છે.

૧૮ બીજો એક જાણીતો સિદ્ધાંત છે જે સૂચવે છે કે જો કંપનીનું કાર્ય સત્તાની બહાર હોવાનું જણાય તો કોર્પોરેટ પડદો ઉઠાવી શકાય છે અને ઉપર જણાવ્યા મુજબ, મેમોરેન્ડમ ઓફ એસોસિએશન એ માપદંડ છે જેના માટે ફક્ત કંપનીનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે અથવા ઘડવામાં આવે છે અને તેથી, મેમોરેન્ડમ ઓફ એસોસિએશનમાં નિર્ધારિત ઉદ્દેશ્યને નુકસાન પહોંચાડતો કોઈપણ કાયદો સત્તાની બહાર હોવાનું કહી શકાય અને તે હેતુ માટે, કંપનીના ડિરેક્ટર્સ આવા

તમામ કૃત્યો માટે વ્યક્તિગત રીતે જવાબદાર રહેશે જે તે અવકાશની બહાર છે જેના માટે કંપનીની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.આ સંજોગોમાં કોર્પોરેટ પડદો વીંધવો જરૂરી છે અને સભ્યોને કંપનીના કોર્પોરેટ પડદો પાછળ આશ્રય લેવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી. એ. આઈ. આર. ૧૯૬૩ એસ. સી. ૧૧૮૫ માં નોંધાયેલા ડૉ. એ. લક્ષ્મણસ્વામી મુદલિયાર અને અન્યો વિરુદ્ધ ભારતીય જીવન વીમા નિગમ અને અન્યોના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય દ્વારા આ દરખાસ્તને મજબૂત બનાવવામાં આવી છે.ઉપરોક્ત નિર્ણયના સંબંધિત અવલોકનો અહીં ફરીથી રજૂ કરવામાં આવ્યા છે:

“૧૫ ટ્રસ્ટના સંખ્યાબંધ ઉદ્દેશો છે જેમાંથી એક નિઃશંકપણે કળા, વિજ્ઞાન, ઔદ્યોગિક, તકનીકી અથવા વ્યવસાયિક જ્ઞાનને પ્રોત્સાહન આપવાનું છે જેમાં બેંકિંગ, વીમા, વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગમાં જ્ઞાનનો સમાવેશ થાય છે.વીમામાં શિક્ષણને પ્રોત્સાહન આપવા માટે ભંડોળ અથવા તેના કોઈપણ ભાગનો ઉપયોગ કરવાની ટ્રસ્ટીઓની કોઈ જવાબદારી નથી અને જો ટ્રસ્ટીઓએ તે હેતુ માટે ભંડોળનો ઉપયોગ કર્યો હોય તો પણ, વીમા વ્યવસાય અને પ્રેક્ટિસમાં પ્રશિક્ષિત આવી કોઈ વ્યક્તિ કંપની સાથે રોજગાર લે તેવી શક્યતા છે કે કેમ તે સમસ્યાજનક હતું.આમ, જો ટ્રસ્ટ શિક્ષણ, વીમા, વ્યવહાર અને વ્યવસાયને પ્રોત્સાહન આપવા માટે ભંડોળનો ઉપયોગ કરે છે, તો વીમામાં પ્રશિક્ષિત

કર્મચારીઓની ઉપલબ્ધતાથી કંપનીને જે અંતિમ લાભ થઈ શકે છે, તે ખૂબ પરોક્ષ છે, જેને આકસ્મિક અથવા કંપનીના ઉદ્દેશો માટે સ્વાભાવિક રીતે અનુકૂળ માનવામાં આવે છે.તેથી અમારો મત છે કે કંપનીના ભંડોળનું દાન કરવાનો ઠરાવ મેમોરેન્ડમ ઓફ એસોસિએશનમાં ઉલ્લેખિત ઉદ્દેશોમાં ન હતો અને તે કારણે તે સત્તાની બહાર હતો.

૧૬ જ્યાં કોઈ કંપની એવું કાર્ય કરે છે જે સત્તાની બહાર હોય, ત્યાંથી કોઈ કાનૂની સંબંધ અથવા અસર થતી નથી.આવા કાયદા સંપૂર્ણપણે રદબાતલ છે અને તમામ શેરધારકો સંમત થાય તો પણ તેને બહાલી આપી શકાતી નથી.રી બર્કબેક પરમેનન્ટ બેનિફિટ બિલ્ડિંગ સોસાયટી, (૧૯૧૨) ૨ Ch ૧૮૩.ઠરાવ અનુસાર કરવામાં આવેલી ચુકવણી તેથી અનધિકૃત હતી અને ટ્રસ્ટીઓએ ટ્રસ્ટને ડિરેક્ટરો દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલી રકમનો કોઈ અધિકાર મેળવ્યો ન હતો.

૧૭ એકમાત્ર પ્રશ્ન જે ધ્યાનમાં લેવાનો બાકી છે તે એ છે કે શું અપીલકર્તાઓ તેમને ચૂકવવામાં આવેલી રકમ પરત કરવા માટે વ્યક્તિગત રીતે જવાબદાર હતા.અપીલકર્તા ૨ અને ૪ તે સમયે કંપનીના ડિરેક્ટર હતા અને તેઓએ ચોથા અપીલકર્તાની અધ્યક્ષતામાં યોજાયેલી બેઠકમાં ભાગ લીધો હતો, જેમાં ઠરાવ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, જેને

અમે સત્તાથી બહાર રાખ્યો છે.ઠરાવ પસાર કરવા માટે જવાબદાર કંપનીના હોદ્દેદારો તરીકે, કંપની, તેઓ વ્યક્તિગત રીતે કંપનીની માલિકીની રકમની ભરપાઈ કરવા માટે જવાબદાર રહેશે જે ઠરાવના અનુસરણમાં ગેરકાયદેસર રીતે વહેંચવામાં આવી હતી.ફરીથી જીવન વીમા નિગમ અધિનિયમ, ૧૯૫૬ની કલમ ૧૫ દ્વારા જીવન વીમા નિગમને એવી માંગ કરવાનો અધિકાર છે કે વીમાદાતાના નિયંત્રિત વ્યવસાયના હેતુઓ માટે વ્યાજબી રીતે જરૂરી ન હોય તેવી કોઈપણ રકમ કોઈપણ વ્યક્તિને વિચારણા વિના ચૂકવવામાં આવે તો તેને પરત કરવાનો આદેશ આપવામાં આવે, અને પેટા-સેક દ્વારા.(૨) ટ્રિબ્યુનલને અરજીના કોઈપણ પક્ષકારો સામે આવો આદેશ આપવા માટે સત્તા આપવામાં આવી છે કારણ કે તે વિચારે છે કે તે પક્ષો વ્યવહાર માટે અનુક્રમે કેટલી હદ સુધી જવાબદાર હતા અથવા તેનાથી લાભ મેળવ્યો હતો અને કેસના તમામ સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને.ટ્રસ્ટનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા ટ્રસ્ટીઓને ચૂકવણીનો લાભ મળ્યો છે.કોર્પોરેશન દ્વારા અપીલકર્તાઓ પાસેથી માંગવામાં આવી તે પહેલાં આ રકમનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો ન હતો, અને જો ઠરાવમાં નબળાઈની સૂચના સાથે, ટ્રસ્ટીઓએ તે ભંડોળ સાથે વ્યવહાર કરવા માટે આગળ વધ્યા કે જેના માટે ટ્રસ્ટ કાયદેસર રીતે હકદાર ન હતું, તો અમારા ચુકાદામાં, ટ્રિબ્યુનલ માટે ટ્રસ્ટીને પ્રાપ્ત થયેલી રકમની

ચૂકવણી કરવા માટે વ્યક્તિગત રીતે નિર્દેશ આપવા માટે ખુલ્લું રહેશે અને જેના માટે તેઓ કાયદેસર રીતે હકદાર ન હતા.”

૧૯ રેકૉર્ડ પર પ્રવર્તમાન ઉપરોક્ત સ્થિતિ આપણને લઈ જાય છે અન્ય એક મહત્વપૂર્ણ અને મહત્વપૂર્ણ મુદ્દો એ છે કે શું ઓથોરિટીએ આદેશ પસાર કરતી વખતે કંપનીને પ્રાઇવેટ લિમિટેડ કંપની જેવી વર્તણૂક આપવાનું વાજબી ઠેરવ્યું હતું.જો કે તે સંસ્થાના પ્રમાણપત્રમાંથી દેખાય છે, 'પ્રાઇવેટ લિમિટેડ' શબ્દોનો ઉપયોગ થતો નથી અને તેથી, તેને પબ્લિક લિમિટેડ કંપની તરીકે ગણવામાં આવે છે અને તેથી, કાયદાની કલમ ૧૭ ના અવકાશની બહાર ગણવામાં આવે છે. પરંતુ કંપનીની બાબતો પર નજીકથી નજર કરીએ તો, જે રીતે બાબતો આગળ વધી તે બધા સૂચવે છે કે વાસ્તવિક દ્રષ્ટિએ કંપનીએ સાચા અર્થમાં પબ્લિક લિમિટેડ કંપની તરીકે કામ કર્યું નથી અને તે હેતુ માટે, જો આપણે રેકૉર્ડનું વિશ્લેષણ કરીએ જે સૂચવે છે કે કંપનીની રચના માત્ર ૫ લાખ રૂપિયાની શેર મૂડી સાથે કરવામાં આવી હતી અને માત્ર દોઢ મહિનાના ટૂંકા ગાળામાં, માત્ર અરજદાર દ્વારા ૪ મોટી રકમ લાવવામાં આવી છે અને તે પણ ૯૮.૩૩% ની હદ સુધી અને પછી, કાલક્રમિક રીતે જો આપણે રેકૉર્ડ જોઈએ તો અરજદારના રાજીનામા પછી કંપનીનો આધાર ગાયબ થઈ ગયો.તે રેકૉર્ડમાંથી એ પણ છતી કરે છે કે અરજદારના કાર્યકાળ દરમિયાન, વિશાળ રોકડ પ્રવાહ જમા કરવામાં આવે છે અને વ્યવહારીક રીતે રોકડ પ્રવાહ થાપણનો ઉપયોગ નોંધપાત્ર રીતે

જોવામાં આવે છે કે કંપનીનો ઉપયોગ તે હેતુ માટે કરવામાં આવે છે કે જેના માટે તેની સ્થાપના કરવામાં આવી નથી અને મોટાભાગનું ભૌતિક પાસું જે રેકૉર્ડમાંથી પ્રતિબિંબિત થાય છે તે એ છે કે શેર મૂડી અથવા કોઈપણ પ્રકારની સંપત્તિમાં લોકોની કોઈ સંડોવણી નથી અને પ્રશ્નમાં કંપની દ્વારા જનતા તરફથી કોઈ શેર સબસ્ક્રિપ્શન જારી કરવામાં આવ્યું નથી.તેથી, વ્યવહારીક રીતે કંપનીએ વ્યવસ્થિત રીતે કામ કર્યું હોય તેવું લાગે છે જાણે કે તે એક ખાનગી ચિંતા હોય.તેનાથી વિપરીત, પબ્લિક લિમિટેડ કંપનીએ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ કંપની કરતાં વધુ જવાબદાર રીતે કામ કરવું પડે છે.

૨૦ હવે આ સંદર્ભમાં જો આપણે ખાનગી અને જાહેર મર્યાદિત કંપની વચ્ચેના તફાવત પર નજર કરીએ, તો ભેદના કેટલાક દુર્ગંધયુક્ત મુદ્દાઓ ધ્યાનમાં લેવા યોગ્ય છે અને મુખ્ય વિશિષ્ટ લક્ષણનું વિશ્લેષણ કરવામાં આવે છે, ત્યારબાદ કલમ ૩ (૧) (iii) હેઠળ વ્યાખ્યાયિત 'ખાનગી મર્યાદિત કંપની' ની વ્યાખ્યાને જોતા અને કલમ ૩ (૧) (iv) હેઠળ પણ, એવું લાગે છે કે સત્તાવાળાઓએ પ્રશ્નમાં કંપનીની પૃષ્ઠભૂમિની યોગ્ય તપાસ કરી છે.

૨૦.૧ ખાનગી અને જાહેર કંપની વચ્ચેનો તફાવત મુખ્યત્વે એ છે કે ખાનગી કંપની નાના સ્તરે વ્યવસાય ચલાવવા માટે ખૂબ જ યોગ્ય સાધન છે અને ઓછામાં ઓછી ૧ લાખ રૂપિયાની ચૂકવણી કરેલી મૂડી સાથે સભ્યોની સંખ્યા

સાથે શરૂઆત કરી શકે છે.એક ખાનગી કંપની હોવાને કારણે, તેમાં શેરની હસ્તાંતરણક્ષમતા તેમજ સભ્યોની સંખ્યાના કેટલાક પ્રતિબંધોનું એક તત્વ છે.તે પ્રોસ્પેક્ટસ બહાર પાડી શકતી નથી અને તેથી, ખાનગી કંપની હોવાની સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને, કાયદાની ચોક્કસ કામગીરીમાંથી મુક્તિ આપી શકાય છે અને ખાનગી મર્યાદિત શબ્દને ઉપર જણાવ્યા મુજબ કલમ ૩ (૧) (બી) હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવે છે અને તેથી, જ્યારે વિશેષાધિકારો અને મુક્તિઓના સંદર્ભમાં જ્યારે ખાનગી કંપની તે સંબંધિત જોગવાઈઓનું પાલન કરવામાં ડિફોલ્ટ કરી રહી હોય અને કંપની પછી વિશેષાધિકારો અને મુક્તિ માટે હકદાર બનવાનું બંધ કરી દે છે, ત્યારે સમગ્ર કાયદો પછી લાગુ પડે છે જાણે કે તે ખાનગી કંપની ન હોય અને તેથી, તેનાથી વિપરીત, જાહેર મર્યાદિત કંપની હોવાથી, તેણે લાગુ કાયદાની સંબંધિત જોગવાઈઓનું કડક પાલન કરવું પડશે અને સંપૂર્ણ ખંતથી કાર્ય કરો અને તેથી, ફક્ત એટલા માટે કે નિગમના પ્રમાણપત્રમાંથી 'ખાનગી' શબ્દ ખૂટે છે પરંતુ જ્યારે તેને ખબર પડે છે કે હકીકતમાં, કંપની એન્જિનિયર્ડ કરવામાં આવી છે અને પ્રક્રિયા કરવામાં આવી છે જાણે કે તે જાહેર મર્યાદિત કંપની નથી, ત્યારે વધુ ઉત્સાહ સાથે કોર્પોરેટ પડદો ઉપાડવાનો સિદ્ધાંત લાગુ થશે.

૨૧ ઉપરોક્ત સંજોગો પરથી એવું લાગે છે કે જો કે કંપનીની સ્થાપના કાયદાની કલમ ૩ (૧) (iv) હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કરાયેલ જાહેર મર્યાદિત તરીકે બ્રાન્ડ

કરવા માટે ઓછામાં ઓછી ૫ લાખ રૂપિયાની ચૂકવેલ મૂડી સાથે કરવામાં આવી છે. પરંતુ આખરે, વ્યવસાયની સ્થાપના અને શરૂઆત પછી તરત જ, તેણે એક ખાનગી મર્યાદિત પેઢીના સ્વરૂપમાં ભાગ લીધો છે કારણ કે જાહેર પેઢીને પેઢીની મૂડીમાં જોડાવા માટે બિલકુલ આમંત્રણ આપવામાં આવ્યું નથી અને એવું કોઈ વ્યવહાર નથી જે સુરક્ષિત રીતે જાહેર મર્યાદિત પેઢીનો હોવાનું કહી શકાય અને તેથી, સમગ્ર દૃશ્ય જે રેકૉર્ડમાંથી પ્રતિબિંબિત થાય છે તે સૂચવે છે કે કંપની જાહેર મર્યાદિત પેઢી તરીકે સ્થાપિત થઈ હોઈ શકે છે, દરેક મુશ્કેલી અરજદારના રાજીનામા પછી શરૂ થઈ હોઈ શકે છે, વધુમાં તે હોઈ શકે છે કે શ્રી પ્રતીક આર શાહે માત્ર સોગંદનામા દ્વારા તેમના ખભા પર તમામ જવાબદારીઓ લીધી છે પરંતુ હકીકતમાં આ શંકાસ્પદ સંજોગો છે જવાબદારી નક્કી કરવા માટે કોર્પોરેટ પડદો હટાવવા માટે સત્તામંડળને યોગ્ય રીતે ફરજ પાડવામાં આવી હતી અને તેથી, આપેલ સંજોગોમાં, એવું હોઈ શકે છે કે કોઈ નિષ્કર્ષ પર પહોંચવા માટે સત્તાધિકારી નક્કર અને સચોટ કારણો આપી શક્યા નથી, પરંતુ નોંધપાત્ર રીતે જો કારણો અંતિમ નિષ્કર્ષને સમર્થન આપી રહ્યા હોય, તો માત્ર એટલા માટે કે સત્તાધિકારીએ અરજદારના વલણને સ્વીકાર્યું નથી, એવું ન કહી શકાય કે આદેશ કોઈપણ ગેરકાયદેસરતાથી પીડાય છે.

૨૨ આ સંદર્ભમાં જો આપણે તે હેતુ જોઈએ કે જેના માટે અધિનિયમમાં કલમ ૧૭ ૯ ની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે, તો તે કેસ કાયદાની કલમ ૧૭ ૯ ના વાંધાને અનુરૂપ વિભાગ દ્વારા યોગ્ય રીતે હાથ ધરવામાં આવે છે.

૨૩ આ તમામ સંભાવનાઓ જે અહીં ઉપર પ્રતિબિંબિત થાય છે તે આપણને કંપનીમાં ડિરેક્ટરના પદ પર લઈ જાય છે. કંપનીના નિર્દેશકોને કંપનીમાં ચોક્કસ કાનૂની હોદ્દો મળ્યો છે. ડિરેક્ટર્સની કાનૂની સ્થિતિ એ હોઈ શકે છે કે ચોક્કસપણે તેને સ્ફટિકીકૃત કરી શકાતી નથી પરંતુ, આ ડિરેક્ટર્સ ટ્રસ્ટી સમાન છે. **૧૯૬૫ના લો સ્યુટ (મેડ) ૧૨૧માં નોંધાયેલા વી. એસ. રામાસ્વામી ઐયર વિરુદ્ધ બ્રહ્મચ્યા અને અન્યના** કેસમાં મદ્રાસ હાઈકોર્ટે કાનૂની ક્ષેત્રમાં ડિરેક્ટરની સ્થિતિની તપાસ કરતી વખતે એવું માન્યું છે કે, 'કંપનીના ડિરેક્ટર્સ કંપનીના ટ્રસ્ટી હોય છે, અને કંપનીના ભંડોળનો ઉપયોગ કરવાની તેમની સત્તાના સંદર્ભમાં અને સત્તાના દુરુપયોગ માટે તેમને ટ્રસ્ટી તરીકે જવાબદાર ઠેરવી શકાય છે અને તેમના મૃત્યુ પર કાર્યવાહીનું કારણ તેમના કાનૂની પ્રતિનિધિઓ સામે પણ ટકી રહે છે અને લગભગ તમામ ડિરેક્ટર્સની સત્તાઓ ઉપરાંત, જેમ કે શેરની ફાળવણી, કોલ કરવા, શેર જમ કરવા, ટ્રાન્સફર સ્વીકારવા અથવા નકારી કાઢવા વગેરે સત્તાઓ છે. ટ્રસ્ટમાં ઉપયોગ કરવામાં આવે છે અને તેમને સારા પૈસા કમાવવા માટે જવાબદાર બનાવવામાં આવ્યા છે, જેમ કે તેઓ કંપનીના ટ્રસ્ટી છે અને તેથી, કારણ કે અરજદારે અનુમાન લગાવ્યું છે કે તેણે કંપનીના કોઈપણ કાગળો પર

કોઈ સહી કરી નથી, તે બેંકિંગ વ્યવહારનો હસ્તાક્ષરકર્તા નથી, તે આવકવેરાના વિભાગના પત્રવ્યવહારનો હસ્તાક્ષરકર્તા નથી, પરંતુ ફક્ત આ ભારપૂર્વક કહીને અરજદાર કંપનીના નિયામક હોવાની નૈતિક અને કાનૂની જવાબદારીથી પોતાને દૂર કરી શકતો નથી, જેની જવાબદારી વિભાગ દ્વારા નોંધપાત્ર રીતે સ્પષ્ટ કરવામાં આવી છે, જે દરમિયાન અરજદાર ડિરેક્ટર હતા. તા.તેથી, સંબંધિત સમયે જ્યારે અરજદારની માલિકી ડિરેક્ટર તરીકેની ક્ષમતામાં ૯૮.૩૩% ની હદ સુધી હતી, ત્યારે તે કંપની પ્રત્યેની તેમની વિશ્વાસુ સ્થિતિને નકારી શકે નહીં અને પોતાની જાતને જવાબદારીથી દૂર કરી શકે છે જે સ્ફટિકીકૃત કરવામાં આવી છે. ડિરેક્ટર્સને કેટલીકવાર માત્ર ટ્રસ્ટી તરીકે જ નહીં પરંતુ વ્યાપારી ટ્રસ્ટી તરીકે પણ બોલાવવામાં આવે છે અને તેથી, કંપનીમાં ડિરેક્ટર્સની કાનૂની સ્થિતિને જોતા કારણ કે અરજદાર નિષ્ક્રિય રહ્યો છે, તે કંપની દ્વારા સામનો કરવામાં આવતી વિશાળ આવકની માંગથી પોતાને ટાળી શકતો નથી. કંપની અધિનિયમની કલમ ૨ (૧૩) 'ડિરેક્ટર' શબ્દને વ્યાખ્યાયિત કરે છે જે સૂચવે છે કે કોઈ પણ વ્યક્તિ ડિરેક્ટરના પદ પર ગમે તે નામથી ઓળખાય છે. આમ, તે નામ નથી કે જેના દ્વારા વ્યક્તિને બોલાવવામાં આવે છે, પરંતુ તે જે પદ ધરાવે છે અને તે જે કાર્યો અને ફરજો કરે છે તે નક્કી કરે છે કે હકીકતમાં તે નિર્દેશક છે કે નહીં. માત્ર એટલા માટે કે અરજદાર બિન-સહભાગી રહ્યો છે, કંપની દ્વારા સામનો કરવામાં આવતી જમીનની વાસ્તવિકતાથી પોતાને મુક્ત કરી શકતો નથી અને તેથી, નિયામકની કાનૂની સ્થિતિની આ એકંદર પરિસ્થિતિને જોતા,

આમ જોઈ શકાય છે કે પબ્લિક લિમિટેડ કંપનીના ડિરેક્ટર હોવાનો દાવો કરતી કંપની દ્વારા 'પ્રાઇવેટ લિમિટેડ' શબ્દનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો નથી, તેથી અરજદાર પોતાની જાતને તે જવાબદારીથી દૂર કરી શકતો નથી જે કંપની સામે સ્પષ્ટ કરવામાં આવી છે.કંપની દ્વારા ટૂંકા સમયમાં અરજદારને ડિરેક્ટર તરીકે સામેલ કરવાની પ્રક્રિયા જે ધોરણોથી વિપરીત છે અને કંપનીમાંથી તેના આઉટગોઇંગ વિશે પણ અપનાવવામાં આવી છે તે વિશે કોઈ નક્કર સમજૂતી હોવાનું જણાય છે અને તેથી, જ્યારે અરજદાર કંપનીમાં ૯૮.૩૩% ધરાવે છે ત્યારે મૂડી લાવવા સિવાય તેને કંપની સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી.કંપનીમાં આ વિશ્વાસપાત્ર સ્થિતિની અદાલત દ્વારા પણ અવગણના કરી શકાતી નથી અને તેથી, એવું લાગે છે કે સંબંધિત સત્તામંડળે વિભાગની આવકનું રક્ષણ કરવા માટે અધિકારોનો યોગ્ય ઉપયોગ કર્યો છે.ખાનગી મર્યાદિત કંપની અને જાહેર મર્યાદિત કંપની વચ્ચે ઉપરોક્ત વિશિષ્ટતા એવી પરિસ્થિતિ તરફ દોરી જશે કે જ્યાં અરજદારને વિભાગની જવાબદારી માટે પોતાને બિન-જવાબદાર શોધવા માટે કોર્પોરેટ પડદોની આશ્રય લેવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી.

૨૪ ઉપરોક્ત પ્રવર્તમાન અને ઉપર ચર્ચા કરાયેલી પરિસ્થિતિઓ કોર્ટને કાયદાની કલમ ૧૭ ના અવકાશના અન્ય મુદ્દા પર લઈ ગઈ છે જે અત્યાર સુધીમાં સારી રીતે વ્યાખ્યાયિત છે અને તેથી, તેમાં વધુ ધ્યાન આપ્યા વિના, આપણે સીધા જ સંબંધિત પક્ષો દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા નિર્ણયોનો સંદર્ભ લઈ શકીએ

છીએ.અરજદારના વિદ્વાન વકીલે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૨૧૨૦૬/૨૦૧૫ માં આ કોર્ટની ડિવિઝન બેંચ દ્વારા આપવામાં આવેલા એક અહેવાલ વિનાના નિર્ણય પર આધાર રાખવાનો પ્રયાસ કર્યો છે, જે ૮/૭/૨૦૧૬ પર નક્કી કરવામાં આવ્યો છે અને દલીલ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો છે કે કોર્પોરેટ પડદો હટાવવાની આડમાં ડિરેક્ટર પર વ્યક્તિગત રીતે કોઈ જવાબદારી નક્કી કરી શકાતી નથી.હવે જો આપણે ઉપરોક્ત કેસ પર ધ્યાન આપીએ, તો આપણે પહેલા જોઈ શકીએ કે તે કેસનો અરજદાર શ્રી સુનીલ કક્કડની સાઈ ઇન્ફોસિસ્ટમ (ઇન્ડિયા) લિમિટેડ નામની એક સહયોગી કંપનીમાં કમ્પ્યુટર એન્જિનિયર તરીકે કામ કરતો હતો અને બાદમાં તેણે પાવર ઇન્ફોકોન્ટ્રોલ એન્ડ સર્વિસ પ્રાઇવેટ લિમિટેડના નામે એક કંપની શરૂ કરી હતી.અરજદાર પાસે કંપનીમાં હિસ્સો પણ ન હતો અને ન તો તે કંપની પાસેથી પગાર લઈ રહ્યો હતો અને પછી, જુલાઈ, ૨૦૧૧ માં તેણે ડિરેક્ટર બનવાનું બંધ કરી દીધું અને તેથી, આ કિસ્સામાં, કંપનીમાં કોઈ યોગદાન વિના માત્ર અરજદારના નામનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, તે સંદર્ભમાં અને તે હકીકતની પૃષ્ઠભૂમિમાં, નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો કે કોર્પોરેટ પડદો હટાવવાની મંજૂરી આપવા માટે કોઈ સામગ્રી નથી.જ્યારે, અહીં આ કેસમાં આપણને લાગે છે કે એક ચોક્કસ સામગ્રી અને હકીકતની પૃષ્ઠભૂમિ છે જેણે માત્ર સત્તાને જ નહીં પણ આ અદાલતને પણ કોર્પોરેટ પડદો વીંધવાની જરૂર

હતી અને તેથી, અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ટાંકવામાં આવેલ કેસ કોઈ સહાયનો નથી.

૨૫ તે કાયદાની સ્થાયી સ્થિતિ છે કે જો હકીકતોમાં થોડો ફેરફાર થાય છે, તો તે નિર્ણયમાં પ્રસ્તાવિત કાયદાના સિદ્ધાંતને લાગુ કરવામાં તફાવતની દુનિયા બનાવશે અને અહીં, હકીકતમાં નોંધપાત્ર ફેરફાર છે જે અદાલતને અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા ઉપરોક્ત નિર્ણયની સહાય લેવાની મંજૂરી આપતું નથી.

૨૬ ૩૭૦ આઈ.ટી.આર. ૬૪૧ માં નોંધાયેલા રામ પ્રકાશ સિંગરેશ્વર રૂંગટા અને અન્યો વિરુદ્ધ આવકવેરાના અધિકારીના કેસમાં આ અદાલતના અન્ય નિર્ણય પર આધાર રાખીને, અરજદારના વિદ્વાન વકીલે દલીલ કરી હતી કે પ્રશ્નમાંનો આદેશ આ કેસમાં પ્રસ્તાવિત કાયદા સાથે સુસંગત નથી.ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં, આ અદાલતની ખંડપીઠે પ્રસ્તાવ મૂક્યો છે કે જ્યાં સુધી અને જ્યાં સુધી અરજદાર તરફથી ગંભીર બેદરકારી, ગેરરીતિ અથવા ફરજનું ઉલ્લંઘન ન થાય, જેના કારણે કંપનીની કરની બાકી રકમ વસૂલ કરી શકાતી નથી, ત્યાં સુધી ડિરેક્ટરો સામે કાયદાની કલમ ૧૭ ૯ નો કોઈ ઉપાય કરવામાં આવશે નહીં.પરંતુ ફરીથી અમે મૂળભૂત રીતે એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને આ દરખાસ્તને અપનાવવાનું ટાળીએ

છીએ કે ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં સમાવિષ્ટ હકીકતની સ્થિતિ હાથમાં જે છે તેનાથી તદ્દન અલગ છે અને તેથી, અમારો અભિપ્રાય છે કે આ ચુકાદાની વર્તમાન અરજીમાં સામેલ કેન્દ્રીય મુદ્દા પર કોઈ અસર થઈ શકે નહીં. આ અદાલતને એવું લાગે છે કે ગેરરીતિ અથવા ઘોર બેદરકારીનો સીધો આરોપ ન હોઈ શકે, પરંતુ ફરીથી કંપનીના ડિરેક્ટર તરીકે વિશ્વાસુ હોદ્દા પર ફરજ નિભાવવામાં ચોક્કસપણે બેદરકારી છે કારણ કે સંબંધિત સમયે અરજદાર ૯૮.૩૩% શેર ધરાવતો હતો અને તેણે કંપનીને માત્ર ડિરેક્ટરોની મીટીંગ પર કામ કરવાની મંજૂરી આપી હતી, પરંતુ જે વાર્તા રજૂ કરવામાં આવી છે તે અરજદારને મોટી જવાબદારી ટાળવાની મંજૂરી આપવા માટે પૂરતી ન હોવાનું જણાય છે અને તેથી, હાથ પરનો આ કેસ કોર્ટને ઉપરોક્ત નિર્ણયમાંથી સહાય ન લેવાની મંજૂરી આપે છે જે ઉપર નોંધાયેલ છે અને જણાવવામાં આવ્યું છે.

૨૭ એકંદર પરિસ્થિતિનું જો આપણે તેના સાચા પરિપ્રેક્ષ્યમાં વિશ્લેષણ કરીએ તો માત્ર એક જ નિષ્કર્ષ પર પહોંચી શકાય છે કે સત્તામંડળ દ્વારા કોર્પોરેટ પડદો હટાવવો જોઈએ અને તે યોગ્ય છે. રેકૉર્ડમાંથી બહાર આવી રહેલા ઉપરોક્ત સંજોગો અને તેથી તેમાં વધુ ધ્યાન આપ્યા વિના કારણ પોતે જ સ્પષ્ટીકરણાત્મક છે, કારણ કે તે તરફ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું છે કે કાં તો કોર્ટ પુનરાવર્તન કરવાનું ટાળે છે, જો કે, **પ્રવીણભાઈ એમ. ખેમી (સુપ્રા)** ના કેસમાં નિર્ણયમાં, જેમાં આ અદાલતની ખંડપીઠે કાયદાની કલમ ૧૭ ની સમગ્ર

યોજનાનું વિશ્લેષણ કર્યું છે અને કાયદાની કલમ ૧૭ પર સમગ્ર કેસ કાયદાને ધ્યાનમાં લીધા પછી કોર્પોરેટ પડદો ઉપાડવા અથવા વીંધવાના સારી રીતે માન્ય સિદ્ધાંતનું પણ વિશ્લેષણ કર્યું છે અને તેથી, વર્તમાન કેસની પૃષ્ઠભૂમિએ આ અદાલતને સહાય લેવાની જરૂર પડી હતી. ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં કરવામાં આવેલા કેટલાક અવલોકનોમાંથી જે અહીં પછી પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યા છે.ઉપરોક્ત ચુકાદામાં, કોર્ટે કાયદાની કલમ ૧૭ ના મુદ્દા પર શ્રેણીબદ્ધ નિર્ણયો પર વિચાર કર્યો છે અને સુપ્રીમ કોર્ટના તમામ સંબંધિત ચુકાદાઓને ધ્યાનમાં લીધા પછી, કોર્ટે ચુકાદો આપ્યો છે કે કોર્પોરેટ પડદો ઉઠાવી શકાય છે.નિર્ણયોની શ્રેણી પર આધારિત સંબંધિત અવલોકનો અહીં પછી પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યા છે:

“૧૫ ઉપરોક્ત ન્યાયિક ઘોષણાઓ પરથી, તે જોઈ શકાય છે કે કોર્પોરેટ પડદો ઉપાડવા અથવા વીંધવાની વિભાવના, જેને કેટલીકવાર કોર્પોરેટ કવચ તોડવા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે, તેને અદાલતો દ્વારા સાવચેતીપૂર્વક લાગુ કરવામાં આવે છે.જો કે, એવું માનવામાં આવે છે કે આવા સિદ્ધાંતની સીમાઓ હજુ સુધી વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવી નથી અને જ્યાં આવા સિદ્ધાંતને લાગુ કરવો પડી શકે છે તે ક્ષેત્રો વિસ્તૃત થઈ શકે છે.મુખ્યત્વે, કોર્પોરેટ બોડીનો ખ્યાલ તેના ડિરેક્ટરોથી સ્વતંત્ર અસ્તિત્વનો આનંદ માણતી સ્વતંત્ર સંસ્થા છે, તે એક જાણીતો સિદ્ધાંત

છે.તેની અસ્કયામતો તેના સભ્યોની અસ્કયામતોથી અલગ અને અલગ છે.તેના લેણદારો તેના સભ્યોની સંપત્તિમાંથી સંતોષ મેળવી શકતા નથી.જો કે, સતત વિકાસશીલ વિશ્વ અને વિસ્તરી રહેલી આર્થિક જટિલતાઓ સાથે, અદાલતોએ અવકાશ અને પરિમાણો અથવા એવા ક્ષેત્રોને મર્યાદિત કરવાનો ઇનકાર કર્યો છે જ્યાં કોર્પોરેટ પડદો હટાવવો પડી શકે છે.

૧૬ ગમે તેટલી સાવધાનીપૂર્વક, કોર્પોરેટ પડદો વીંધવાની વિભાવના અદાલતો દ્વારા વિવિધ પરિસ્થિતિઓમાં લાગુ કરવામાં આવે છે.બે પરિસ્થિતિઓ જ્યાં આવા સિદ્ધાંતને સતત લાગુ કરવામાં આવે છે, એક જ્યાં કાયદો પોતે જ મંજૂરી આપે છે અથવા જોગવાઈ કરે છે અને બીજું જ્યાં રેકૉર્ડ પર સ્થાપિત સ્પષ્ટ તથ્યોને કારણે એવું જોવા મળે છે કે એક જટિલ જાળ માત્ર રાજ્યના મહેસૂલ હિતમાં છેતરપિંડી કરવાના દષ્ટિકોણથી બનાવવામાં આવી છે.જો એવું જોવા મળે કે કોઈ સંસ્થાનો સમાવેશ માત્ર આવકની છેતરપિંડી કરવા માટે સ્મોક સ્કીન બનાવવા માટે છે અને જે વ્યક્તિઓ કોર્પોરેટ પડદો પાછળ કંપનીના વાસ્તવિક સંચાલકો અને છેતરપિંડીના લાભાર્થીઓ છે તેમને રક્ષણ આપવા માટે છે, તો અદાલતો કોર્પોરેટ દરજ્જાની અવગણના કરવામાં અચકાતી નથી અને આવી જટિલ રચનાના વાસ્તવિક લાભાર્થીઓ પર પ્રહાર કરે છે.

૧૭ કાયદાની કલમ ૧૭૯ પોતે જ કોર્પોરેટ પડદો વીંધવાની વૈધાનિક રચના છે.સામાન્ય રીતે, કંપનીના ડિરેક્ટર્સ, ખાનગી કંપનીના ડિરેક્ટર્સ પણ કંપનીના કરવેરાની બાકી રકમ માટે જવાબદાર રહેશે નહીં.જો કે, કાયદાની કલમ ૧૭ ૯ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ, અમુક શરતોના સંતોષને આધિન, ડિરેક્ટર્સને સંયુક્ત રીતે અને અલગ અલગ રીતે કંપનીના બાકી લેણાં ચૂકવવા માટે જવાબદાર ઠેરવી શકાય છે.

૧૮ જો કે, વર્તમાન કેસમાં, મહેસૂલ જાહેર કંપનીના કિસ્સામાં કોર્પોરેટ પડદો હટાવવાના સિદ્ધાંતને લાગુ કરવા ઈચ્છતો હતો અને કાયદાની કલમ ૧૭ માં સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓનો આશરો લેવા માંગતો હતો. અમારા મતે જો સહાયક કમિશનર દ્વારા નોંધાયેલા પરિબળો યોગ્ય રીતે સ્થાપિત થાય છે, તો કોર્પોરેટ પડદો ઉપાડવાની આવી બેવડી અરજી શા માટે લાગુ કરી શકાતી નથી તેનું કોઈ કારણ નથી.ઉપર નોંધ્યા મુજબ, સહાયક કમિશનર દ્વારા વિવાદિત ક્રમમાં વર્ણવવામાં આવેલા પરિબળો સ્પષ્ટ છે.કંપનીએ ₹૧૫૫ કરોડથી વધુનો કર ચૂકવ્યો હતો.મહેસૂલ સત્તામંડળ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલી સર્ચ ઓપરેશન દરમિયાન પણ આવું જ જાણવા મળ્યું હતું.કંપનીની અસ્કયામતોની જમીની આટલી મોટી બાકી નીકળતી રકમમાંથી ૫ કરોડ રૂપિયાથી વધુની વસૂલાત થઈ શકે

છે.ભાગીદારીનો વ્યવસાય સંભાળવા માટે કંપનીની રચના કરવામાં આવી હતી.ભાગીદારી પેઢીના સભ્યો અને એક જ પરિવારના અન્ય પરિવારના સભ્યો કંપનીના ડિરેક્ટર બન્યા હતા.કંપનીના શેર તેમની પાસે હતા અને જાહેર જનતાના કોઈ સભ્ય પાસે નહોતા.ડિરેક્ટરોએ સ્થાવર મિલકતના રૂપમાં વિશાળ સંપત્તિ ભેગી કરી હતી.તેથી સહાયક કમિશનરનો અભિપ્રાય હતો કે કંપની માત્ર બિનહિસાબી નાણાંનું સર્જન કરવા અને ડિરેક્ટરોને નિયુક્ત કરવા માટેનું એક માધ્યમ છે.

૧૯ જો આ હકીકતો યોગ્ય રીતે સ્થાપિત થાય છે, તો અમારે એવું માનવા માટે કોઈ ખચકાટ નથી કે કોર્પોરેટ પડદો ઉઠાવવાનો સિદ્ધાંત લાગુ થવો જોઈએ.કાયદાની કલમ ૧૭ ને લાગુ કરીને, કંપનીના કરપેરાની બાકી રકમની વસૂલાત ડિરેક્ટર્સ પાસેથી મેળવી શકાય છે.

૨૨ અમારા મગજમાં આખી પ્રક્રિયા ખામીયુક્ત હતી.સહાયક કમિશનર દ્વારા ઉપરોક્ત આદેશમાં મોટી સંખ્યામાં અવલોકનો કરવામાં આવ્યા છે, જેમાં અરજદારને ચેતવણી આપવામાં આવી નથી કે તેમના આદેશમાં કેટલીક પ્રાથમિક સામગ્રીઓને કારણે, તેમણે એવું માનવાનો પ્રસ્તાવ મૂક્યો હતો કે પરિસ્થિતિ એવી હતી કે જ્યાં કોર્પોરેટ પડદો હટાવવાનો સિદ્ધાંત લાગુ થવો જોઈએ.તે સાચું છે કે સહાયક કમિશનરે

૧૫/૪/૨૦૦૨ પર ઉપરોક્ત આદેશ પસાર કર્યા પછી, અરજદારે સહાયક કમિશનરને વિગતવાર રજૂઆત કરી હતી જેમાં આવા સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ કેમ ન કરી શકાય તે અંગે ઘણી દલીલો કરી હતી.અમારા મતે આ સહાયક કમિશનર દ્વારા કરવામાં આવેલી ખામીને દૂર કરશે નહીં.પ્રથમ, નિર્ણય પછીની સુનાવણીનો ખ્યાલ હંમેશા અદાલતો દ્વારા સ્વીકારવામાં આવતો નથી અને તે અસંતોષકારક રીતે જોવા મળે છે જેમાં કુદરતી ન્યાયની જરૂરિયાત પૂરી થઈ હોવાનું કહી શકાય.બીજું સહાયક કમિશનરે પણ તેમનો આદેશ પસાર કર્યા પછી આવા વાંધાઓને ધ્યાનમાં લીધા ન હતા અને આમ આવા વાંધાઓ બાકી રહ્યા હતા.અરજદારે સહાયક કમિશનરના આદેશ સામે પુનરાવર્તન દાખલ કર્યું હતું અને કમિશનરે તેમના વાંધાઓની તપાસ કરી હતી, જો કે, અરજદારને સત્તાવાળાઓ સમક્ષ દર્શાવવાની કોઈ તક મળી ન હતી કે સહાયક કમિશનરને કોર્પોરેટ પડદો હટાવવાના સિદ્ધાંતોનો ઉપયોગ કરવા માટે જે પરિબળો ભાર મૂકે છે તે બિલકુલ ઉદ્ભવતા નથી.ત્રીજું, આ પ્રકારની બાબતમાં જ્યાં વ્યવહારો અને લાગુ કરવા માટે જરૂરી કાયદાની આત્યંતિક જટિલતાને કારણે, નાગરિક તરફથી પ્રતિસાદ મેળવવાની અને તેની સાથે વ્યવહાર કરવાની તે અત્યંત અસંતોષકારક રીત હશે.પ્રતિકૂળ નિર્ણય લેતા પહેલા સુનાવણીની જરૂરિયાતના વિરોધાભાસી સિદ્ધાંતોના સંદર્ભમાં અને જ્યારે બિન-સુનાવણીને કારણે કોઈ પૂર્વગ્રહ પેદા થતો નથી ત્યારે આવી

જરૂરિયાત પર સખત આગ્રહ ન રાખવા માટે, કેનેરા બેંક અને અન્ય વિરુદ્ધ શ્રી દેબાશીષ દાસ અને અન્યના કિસ્સામાં સર્વોચ્ચ અદાલતે એર ૨૦૦૩ સુપ્રીમ કોર્ટ ૨૦૪૧ માં અહેવાલ આપ્યો હતો, જેમાં લોર્ડ એકનરનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો જેમણે કહ્યું હતું કે 'નકામી ઔપચારિકતા સિદ્ધાંત' જોખમી છે અને, તેમ છતાં, અસુવિધાજનક, કુદરતી ન્યાયનું પાલન કરવું આવશ્યક છે કારણ કે, 'સગવડ અને ન્યાય ઘણીવાર બોલવાની શરતો પર નથી'.

કેનેરા બેંક અને અન્ય (સુપ્રા) સહિતના નિર્ણયોની શ્રેણી દ્વારા ધારવામાં આવ્યું છે તેમ, એવા કેસમાં કે જ્યાં કુદરતી ન્યાયનો ભંગ જોવા મળે છે, કાર્યવાહી આગામી તમામ સમય માટે સમાપ્ત કરી શકાતી નથી, પરંતુ જ્યાં ખામી જોવા મળે છે તે તબક્કાથી તેને પુનર્જીવિત કરવી પડશે.

૨૩ તેથી અમારા તારણો નીચે મુજબ છે:

૧) પ્રતિવાદી સત્તાવાળાઓએ સ્થાપિત કર્યું કે કંપની પાસેથી કરની બાકી રકમ વસૂલવી શક્ય નથી.

૨) અરજદારે ન તો વિનંતી કરી કે ન તો તે સ્થાપિત કરવામાં સફળ થયો કે આવી બિન-વસૂલાત કંપનીની બાબતોના સંબંધમાં તેની તરફથી ફરજ બજાવવામાં કોઈ ગંભીર ઉપેક્ષા, ગેરરીતિ અથવા નિષ્ફળતાને આભારી નથી.

૩) જાહેર કંપની હોવાથી, સામાન્ય રીતે, કાયદાની કલમ ૧૭ (૧) ની જોગવાઈઓ લાગુ કરી શકાતી નથી. જો કે, સહાયક કમિશનર દ્વારા તેમના વિવાદિત આદેશ તારીખ ૧૫/૪/૨૦૦૨ માં નોંધાયેલા અને આ ચુકાદામાં અમારા દ્વારા પ્રકાશિત કરાયેલા પરિબળો યોગ્ય રીતે સ્થાપિત થાય, તો તે ચોક્કસપણે સ્થાપિત થશે.

એક યોગ્ય કેસ હોવો જોઈએ જ્યાં કોર્પોરેટ પડદો ઉપાડવાના સિદ્ધાંતનું આહ્વાન વાજબી ગણાશે.

૪) જો કે, અમારું માનવું છે કે સહાયક કમિશનરે અરજદારને સુનાવણીની પૂરતી તક આપ્યા વિના અને આવા નિષ્કર્ષ પર આવવા માટે જરૂરી સામગ્રી જાહેર કર્યા વિના આવા તારણો રેકૉર્ડ કરવા માટે આગળ વધ્યા.

પ) ૧૫/૪/૨૦૦૨ ના વિવાદિત આદેશો અને ૯/૪/૨૦૦૩ ના સુધારાત્મક આદેશને રદ કરવામાં આવે છે.

ડ) જો કે, અરજદારને તેના કામચલાઉ આધારો દર્શાવતી નોટિસ આપ્યા પછી કાયદા અનુસાર આગળ વધવા માટે સહાયક કમિશનર સમક્ષ કાર્યવાહી પાછી મૂકવામાં આવે છે કે તે શા માટે કોર્પોરેટ પડદો હટાવવાની વિભાવનાનો ઉપયોગ કરવા માગે છે, જે અરજદારને આવા આક્ષેપો સાથે મળવા માટે પૂરતી તક આપે છે. અરજદારને સુનાવણીની તક આપ્યા પછી અને કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું પાલન કર્યા પછી સહાયક કમિશનર માટે રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીના આધારે કાયદા અનુસાર નવા આદેશો પસાર કરવા માટે ખુલ્લું રહેશે.”

૨૮ કોર્પોરેટ પડદો હટાવવાના આ મુદ્દા પર, સુપ્રીમ કોર્ટ સહિત શ્રેણીબદ્ધ નિર્ણયો પર આધાર રાખીને, ઇન્ડિયા વેસ્ટ એનર્જી ડેવલપમેન્ટ લિમિટેડ અને અન્ય વિરુદ્ધ દિલ્હીની એન.સી.ટી. સરકાર અને અન્યના કેસમાં દિલ્હી હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે ૨૦૦૩ (૧૧૪) માં અહેવાલ આપ્યો હતો. કંપની કેસ ૮૨ (દિલ્હી) એ પણ એવું માન્યું છે કે જ્યાં તાકીદ ઊભી થાય તેવી પરિસ્થિતિમાં પણ, કોઈ વૈધાનિક જોગવાઈની ગેરહાજરીમાં પણ, કોર્ટ પડદો

હટાવવાનો હકદાર છે અને તેથી, પ્રશ્નમાં રહેલા મુદ્દા સાથે સંબંધિત ઉપરોક્ત ચુકાદાના કેટલાક અવલોકનો અહીં પછીથી ટાંકવામાં આવ્યા છે:

“૧૩ કોર્પોરેટ પડદો હટાવવાનો વિષય અને જ્યાલ સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ ઘણી વખત વિચારણા માટે આવ્યો છે, પરંતુ અમે પક્ષકારોના વિદ્વાન સલાહકાર દ્વારા આધાર રાખેલા તમામ નિર્ણયોનો સંદર્ભ આપીને ચુકાદાનો બોજ ઉઠાવવાનો પ્રસ્તાવ નથી કરતા.આપણે કેટલાક નિર્ણયોની નોંધ લઈશું જે સીધા મુદ્દા પર છે.

“મીનાક્ષી મિલ્સના કેસમાં (સુપ્રા), આવકવેરાના કાયદા હેઠળ ઉભી થયેલી પરિસ્થિતિનો સામનો કરતી વખતે, જેમાં કોર્પોરેટ માસ્ક ઉપાડવા સંબંધિત કોઈ ચોક્કસ જોગવાઈ નથી, સુપ્રીમ કોર્ટના તેમના લોર્ડશીપ્સે અવલોકન કર્યું હતું કે:"તે સારી રીતે સ્થાપિત છે કે આ વર્ણનની બાબતમાં આવકવેરાના સત્તાવાળાઓ કોર્પોરેટ એન્ટિટીના પડદાને વીંધી નાખવા અને વ્યવહારની વાસ્તવિકતાને જોવા માટે હકદાર છે.તે સાચું છે કે કાયદાકીય દ્રષ્ટિકોણથી કંપની તેના સભ્યોથી સંપૂર્ણપણે અલગ કાનૂની વ્યક્તિત્વ છે અને કંપની અધિકારોનો આનંદ માણવા અને ફરજોને આધિન રહેવા માટે સક્ષમ છે જે તેના સભ્યો દ્વારા માણવામાં આવતી અથવા ઉઠાવવામાં આવતી ફરજો જેવી નથી.પરંતુ, અમુક

અપવાદરૂપ કેસોમાં, કોર્ટ કોર્પોરેટ એન્ટિટીનો પડદો હટાવવા અને કાનૂની પડદો પાછળની આર્થિક વાસ્તવિકતાઓને ધ્યાનમાં લેવાનો હકદાર છે.

તે સામાન્ય બાબત છે કે કંપની અધિનિયમ હેઠળ નોંધાયેલી કંપની તેના સભ્યોથી અલગ કાનૂની વ્યક્તિત્વ છે અને સામાન્ય રીતે કોર્પોરેટ પડદો દૂર કરી શકાતો નથી સિવાય કે વિધાનસભા આ રીતે જોગવાઈ કરે પરંતુ કેટલાક અપવાદરૂપ કિસ્સાઓમાં, જેમાં તે કેસોનો સમાવેશ થાય છે જ્યાં કોર્પોરેટ એન્ટિટીનો ઉપયોગ કર્યોરી માટે અથવા કરવેરાની જવાબદારીને અવગણવા માટે થાય છે, કોર્ટ કોર્પોરેટ પડદો હટાવવા અને કાનૂની પડદો પાછળની આર્થિક વાસ્તવિકતાઓને ધ્યાનમાં લેવાનો હકદાર છે. જો પરિસ્થિતિ આની માંગ કરે છે અને ન્યાયના હેતુઓ માટે કોર્પોરેટ વ્યક્તિત્વની અવગણના થઈ શકે છે. આમ, સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે વૈધાનિક જોગવાઈની ગેરહાજરીમાં પણ કોર્પોરેટ પડદો ખોલી શકાય છે, જ્યારે એવું અનુભવાય છે કે કોર્પોરેટ એન્ટિટીનો ઉપયોગ કરવેરાની જવાબદારીઓને અવગણવા માટે અથવા છેતરપિંડીના સાધન તરીકે કરવામાં આવી રહ્યો છે.”

૨૯ કાયદાની કલમ ૧૭ ની લાગુ થવાના વિવાદના કેન્દ્રના મુદ્દા પર કાયદાની ઉપરોક્ત દરખાસ્ત આપણને પ્રશ્નમાં આદેશ પસાર કરતી વખતે સત્તાધિકારી

દ્વારા મેળવેલા ચોક્કસ તારણો પર લઈ જાય છે.મેસર્સ હીરક બાયોટેક લિમિટેડ નામની કંપનીના માળખાની તપાસ કર્યા પછી સત્તામંડળે ખાસ શોધી કાઢ્યું છે કે મેસર્સ હીરક બાયોટેક લિમિટેડ નામની કંપનીની રચના માત્ર બનાવટી શેર મૂડી અને શેર પ્રીમિયમના રૂપમાં આવાસ પ્રવેશો પ્રદાન કરવા માટે કરવામાં આવી હતી.ઓથોરિટી દ્વારા ખાસ એવું પણ જાણવા મળ્યું હતું કે કંપનીના અન્ય ડિરેક્ટરોને સમન્સ જારી કરવામાં આવ્યા હોવા છતાં, શ્રી પ્રતીક આર શાહ સહિત કોઈ હાજર થયું નથી, જેમનો આશ્રય વર્તમાન અરજદાર દ્વારા લેવામાં આવ્યો છે અને તેથી, ઓથોરિટીને એવું લાગે છે કે એક તરફ, શ્રી પ્રતીક આર શાહ ઓફિસમાં હાજર થયા નથી અને બીજી તરફ, વર્તમાન અરજદાર-શ્રી અજય એસ પટેલ તેમની તરફેણમાં સોગંદનામું લાવ્યા છે અને તેથી, ઓથોરિટીને એવું લાગે છે કે એક વ્યવસ્થિત ડિઝાઇન છે જેણે કોર્પોરેટ પડદો હટાવવાની ઓથોરિટીને યોગ્ય રીતે જરૂરી બનાવી છે.ઓથોરિટી દ્વારા એવું પણ જાણવા મળ્યું છે કે સંબંધિત સમયે, કંપની વન મેન શોની હતી અને અરજદાર દ્વારા નોંધપાત્ર રીતે સંચાલિત અને નિયંત્રિત હતી અને તે નિષ્કર્ષ રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીના આધારે આવે છે જે ખાસ કરીને સૂચવવામાં આવે છે કે નોંધપાત્ર રોકડ પ્રવાહ અને મૂડીમાં નોંધપાત્ર વધારો અરજદારને ડિરેક્ટર તરીકે સામેલ કર્યા પછી જ થાય છે અને કંપની દ્વારા અરજદાર કંપનીમાં જોડાયા પછી જ વ્યવસાય શરૂ કરવાનું પ્રમાણપત્ર મેળવવામાં આવ્યું હતું.

૩૦ કંપની અધિનિયમની કલમ ૩ હેઠળ વ્યાખ્યાયિત 'પ્રાઇવેટ લિમિટેડ કંપની' ની વ્યાખ્યા સાથે 'પબ્લિક લિમિટેડ કંપની' ની વ્યાખ્યાનું વિશ્લેષણ કર્યા પછી, સત્તામંડળ દ્વારા તપાસ કરવામાં આવેલી સમગ્ર બાબતમાં જાણવા મળ્યું છે કે હીરક બાયોટેક લિમિટેડની ખામીયુક્ત પ્રાઇવેટ લિમિટેડ કંપની તરીકે લાક્ષણિકતા હોવાનું જણાય છે અને તેથી, ફક્ત 'પ્રાઇવેટ લિમિટેડ' શબ્દનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો નથી, તેથી અરજદાર કંપનીના 'પબ્લિક લિમિટેડ' નામકરણનો આશ્રય લઈ શકતો નથી. રેકૉર્ડમાંથી એવું પણ જાણવા મળે છે કે સત્તાવાળાઓએ માત્ર અરજદારની નોંધપાત્ર માલિકીને ધ્યાનમાં લીધી નથી અને પછી ધાર્યું છે. જો કે, સત્તામંડળે અન્ય ડિરેક્ટરોના સહકાર ન આપવાની રીત અને પદ્ધતિ, અરજદારને સામેલ કરવાની અને રાજીનામું આપવાની રીત અને પદ્ધતિને ધ્યાનમાં લીધી છે તેમજ અન્ય પગલાંને પણ ધ્યાનમાં લીધા છે જે વિશાળ સ્ટ્રટીજીકૃત આવકની માંગને પુનઃપ્રાપ્ત કરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે અને અરજદારે કંપનીમાંથી રાજીનામું આપ્યા પછી કંપનીના સબસ્ટ્રેટમના ક્રમિક ઘટાડા અને બાષ્પીભવનનું પણ વિશ્લેષણ કર્યું છે અને પછી, વિશાળ નાણાકીય કટોકટીને પણ ધ્યાનમાં લીધી છે જેના પર સંપૂર્ણ સબસ્ટ્રેટમ સિક્યુરિટાઇઝેશનના પગલાં હેઠળ બાષ્પીભવન થાય છે. તેથી, અહીં એવું લાગે છે કે અરજદાર જે કંપની માટે તે બિલકુલ બિન-જવાબદાર હોવાનો દાવો કરી રહ્યો છે તે કંપનીમાંથી આવવાનો અને જવાનો આ એક સરળ કેસ નથી, પરંતુ તેની વિગતવાર તપાસની જરૂર છે જેની સત્તાધિકારી દ્વારા યોગ્ય રીતે તપાસ કરવામાં આવી

છે.તેથી, આ તારણો કે જે સત્તામંડળ દ્વારા રેકૉર્ડના આધારે અને અરજદાર દ્વારા આપવામાં આવેલા સ્પષ્ટીકરણના આધારે કરવામાં આવે છે, આ તારણો અસાધારણ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરીને આ અદાલત દ્વારા દૂર કરવાની સ્થિતિમાં નથી.વૈધાનિક જોગવાઈઓને એટલી અતિશય તકનીકી રીતે ધ્યાનમાં લઈ શકાતી નથી કે જે તે જ હેતુને નિરાશ કરે છે જેના માટે તેને કાયદામાં સામેલ કરવામાં આવ્યો છે.ઓથોરિટી દ્વારા ખાસ કરીને મેળવેલા તારણો ઉપરાંત પણ રેકૉર્ડ પર પૂરતા સંજોગો ઉપલબ્ધ છે જે દર્શાવે છે કે ઓથોરિટીએ કાયદાની કલમ ૧૭ની જોગવાઈનો યોગ્ય રીતે આશરો લીધો છે. અસાધારણ ન્યાયી અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરીને રિટ અધિકારક્ષેત્રમાં બેઠેલી આ અદાલત રેકૉર્ડ પર પ્રવર્તમાન આવી પ્રકારની પરિસ્થિતિની અવગણના કરી શકતી નથી અને તેને લાચાર જોઈ શકતી નથી કારણ કે બચાવ પક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યો છે કે તે કંપની એક જાહેર મર્યાદિત કંપની છે અને તેથી, કાયદાની કલમ ૧૭૯ નો કોઈ ઉપાય કરી શકાતો નથી.પ્રવીણભાઈ એમ. ખેમી (સુપ્રા) નો કેસ એ માનવા માટે પૂરતો જવાબ છે કે અરજીમાં આક્ષેપિત આદેશ પસાર કરતી વખતે સત્તાધિકારી દ્વારા કોઈ ગેરકાયદેસરતા અને/અથવા કોઈ પણ પ્રકારની અનિયમિતતા કરવામાં આવી નથી.

૩૧ હવે ઉપરોક્ત સ્થિતિના પ્રકાશમાં જો આપણે આ અદાલતના અસાધારણ અધિકારક્ષેત્રની ક્વાયતમાં સારી રીતે માન્યતા પ્રાપ્ત સ્વ-લાદવામાં આવેલા

પ્રતિબંધો પર નજર કરીએ, તો તે સ્પષ્ટ થઈ જશે કે જે ચોક્કસ તારણો રેકૉર્ડ પર પ્રતિબિંબિત થાય છે તેને માત્ર એટલા માટે મંજૂરી આપી શકાતી નથી કારણ કે સત્તામંડળ દ્વારા એક અથવા બીજા કારણોને સચોટ રીતે સોંપવામાં આવ્યા નથી. અદાલતે સંબંધિત રેકૉર્ડ સાથે સુસંગત સત્તાના અંતિમ એકંદર નિષ્કર્ષને જોવો પડશે અને તેના આધારે, આપણે શોધી કાઢીએ છીએ કે કોઈ પણ પ્રકારની અનિયમિતતા અને/અથવા ગેરકાયદેસરતા નથી જે આ અદાલતને ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ અથવા ૨૨૭ ના આ સ્વ-લાદવામાં આવેલા પ્રતિબંધાત્મક અવકાશ પર પહોંચવા માટે અસાધારણ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવાની બાંહેધરી આપે છે. સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયોને અનુસરીને આ અદાલતને પૂરતી સહાય પૂરી પાડવામાં આવે છે, જે વર્તમાન ચુકાદામાં આ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલા નિષ્કર્ષ પર પહોંચવા માટે પૂરતા છે.

૩૨ અલબત્ત, આ અદાલતની ખંડપીઠે એપ્રિલ, ૨૦૧૬માં હાલની અરજી દાખલ કરતી વખતે રામ પ્રકાશ સિંઘેશ્વર રૂંગટા અને અન્યો વિરુદ્ધ આવકવેરાના અધિકારીના ૩૭૦ આઈટીઆર ૬૪૧ (ગુજરાત) માં નોંધાયેલા ચુકાદાને ધ્યાનમાં લીધો હતો. પરંતુ હકીકતોની સંપૂર્ણ પૃષ્ઠભૂમિનું વિગતવાર વિશ્લેષણ કરવા પર, અમને લાગે છે કે સીધા જાકીટ સૂત્રમાં કહેવાતા નિર્ણયને લાગુ કરી શકાતો નથી અને રાધે મોહન શર્મા વિરુદ્ધ નાયબ આવકવેરાના અધિકારીના કિસ્સામાં પણ નિર્ણય લાગુ કરી શકાતો નથી, જેનો અહેવાલ (૨૦૧૪) ૪૪

ટેક્સમેનમાં આપવામાં આવ્યો હતો.કોમ ૬૬ (ગુજરાત).અમે પુનરાવર્તન કરીએ છીએ કે જો તથ્યો અને સંજોગોમાં તફાવત હોય, તો તે સિદ્ધાંતને લાગુ કરવામાં તફાવતની દુનિયા બનાવશે અને તેથી, હાથ પરની કેસની સમગ્ર પરિસ્થિતિનું વિશ્લેષણ કરવા પર, અમારો અભિપ્રાય છે કે અરજદાર દ્વારા કોઈ કેસ બનાવવામાં આવ્યો નથી.

૩૩ ઉપરોક્ત સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, દરેક પાસાથી કેસને ધ્યાનમાં લીધા પછી, અમારો વિચારશીલ અભિપ્રાય છે કે અરજીમાં આક્ષેપ કરવામાં આવેલા આદેશમાં કોઈ નબળાઈ દેખાતી નથી અને અરજી ગુણદોષથી વંચિત હોવાથી તેને બરતરફ કરવામાં આવે છે અને તે મુજબ તેને બરતરફ કરવામાં આવે છે.નિયમ નાબૂદ કરવામાં આવે છે.અગાઉ આપવામાં આવેલી વચગાળાની રાહત, જો કોઈ હોય તો, ખાલી છે.ખર્ચ અંગે કોઈ ઓર્ડર આપવામાં આવશે નહીં.

(ન્યાયમૂર્તિ અકીલ કુરેશી)

(ન્યાયમૂર્તિ એ. જે. શાસ્ત્રી)

આગળનો આદેશ

ચુકાદો જાહેર થયા પછી, અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા વાજબી સમયગાળા માટે વચગાળાની રાહત લંબાવવાની વિનંતી કરવામાં આવે છે.

વિનંતીને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે આજથી ૪ અઠવાડિયાના સમયગાળા માટે વચગાળાની રાહત લંબાવવાનું યોગ્ય માનીએ છીએ.

(ન્યાયમૂર્તિ અકીલ કુરેશી)

(ન્યાયમૂર્તિ એ. જે. શાસ્ત્રી)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to

understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.